Ф.В. С.А.Г.У. читального зала

БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 204 (7651)
31 АВГУСТ ПАЙШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Ўртоқ И. В. Сталинга рапортлар (1-нчи бет).
Етилиб очилган пахталарни пешма-пеш териб, давлатга топширайлик! (1-нчи бет).
Большевиклар партияси ва Совет давлатининг истеъдодли арбоби (2-нчи бет).
Бизнинг пахта териш ва давлатга топшириш планимиз (2-нчи бет).
Стахановчилик ҳаракати — социалистик мусобақанинг янада юксалиши, янги ва юқори босқичидир (3-нчи бет).
ВЦСПСнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарига ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советининг раисига телеграммаси (4-нчи бет).
Совет ёзувчилари союзининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советига мурожаати (4-нчи бет).
Хавфсизлик Советининг 29 августдаги мажлиси (4-нчи бет).
Қуриядаги воқиалар (4-нчи бет).

Стахановчилик ҳаракатининг ўнбеш йиллиги

Бутун стахановчилик ҳаракатининг бошланганига 15 йил тўлди. 1935 йил 31 августда Донбассдаги «Центральная-Ирмино» шахтасининг ёш забойщиги Алексей Стаханов 102 тонна кўмир қазиб, ўз нормасини 14,5 марта ошириб бажариб, янги рекорд қўйди. Узоқ ўтмай социалистик халқ хўжалигимизнинг турли тармоқларидаги илғор кишилар Стахановнинг ҳаракатини қувватлаб, янги-янги ғалабаларни қўлга киритабошладилар. Стахановчилик ҳаракати кучайиб кетди.

Ўртоқ Сталин 1935 йил 17 ноябрьда стахановчиларнинг Бутун Иттифоқ кенгашида стахановчилик ҳаракатининг аҳамияти тўғрисида бундай деган эди:

«Стахановчилик ҳаракатига эркак ва аёл ишчиларнинг оддий бир ҳаракати деб қараш ярамайди. Стахановчилик ҳаракати эркак ва аёл ишчиларнинг шундай бир ҳаракатидирки, бу ҳаракат социалистик қурилишимизнинг тарихига унинг шонли саҳифаларидан бири бўлиб киради».

Стахановчилик ҳаракати социалистик мусобақанинг олий шаклидир. Большевиклар партияси, совет тузуми омманинг ижодий ташаббуси, меҳнат фаолияти учун битмас-туганмас имкониятлар яратиб берди, меҳнаткашларнинг чашмадек қайнаб турган талантлари учун кенг йўл очиб берди. Ўртоқ Сталин меҳнаткашлар моддий аҳволининг тубдан яхшиланганлиги, эксплоатациянинг йўқотилганлиги, янги техниканинг мавжудлиги ва бу техникани эгаллаган қобилиятли кишилар — кадрлар етишиб чиққанлиги стахановчилик ҳаракатининг илдизлари эканлигини доҳиёна кўрсатиб берган эди.

Абадий барҳаёт В. И. Ленин бундай деб ёзган эди:

«Социализм мусобақани сўндирмайди, аксинча, биринчи марта ўлароқ, уни ҳақиқатан ҳам кенг, ҳақиқатан ҳам оммавий кўламда қўлланишга имконият туғдиради; у ҳали халқда очилмаган ҳамда яшириниб ётган ва капитализм томонидан минглаб, миллионлаб эзилган, янчилган, бўғилган талантнинг очилишига ва кўплаб меҳнаткашларнинг ўзларини кўрсатаоладиган, ўз қобилиятларини ривожлантираоладиган кенг меҳнат майдонида жавлон уришларига имконият яратиб беради».

Улуғ Лениннинг башорати тарих тасдиқидан ўтди. Большевиклар партияси туфайли, совет тузуми туфайли қайнаб тошган омма ижоди ўз кучини кўрсатди. Совет халқи ВКП(б) Марказий Комитетининг етакчилигида, улуғ Сталин раҳбарлигида улуғвор программани бажариш учун социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарди, илғор социалистик саноат барпо қилди, коллективлашган қишлоқ хўжалигини бун'ёдга келтирди, транспортни мисли кўрилмаган даражада ривожлантирди, меҳнаткашлар фаровонлигини оширди, СССР халқларининг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятини гуллатиб яшнатди.

Улуғ Ватан урушининг оғир йилларида совет халқи большевиклар партиясининг, улуғ Сталиннинг чақириғига жавобан ўзининг жонажон Армиясини зарур бўлган ўқ-дори, қурол-яроғ, кийим-кечак, озиқ-овқат блан мўл-кўл та'минлаш учун стахановчилик ҳаракатини кенг қулоч ёйдириб, фидокорона меҳнат қилди, душман устидан қозонилган ғалабани та'минлади.

Уруш тамом бўлгач, совет халқи урушдан кейинги сталинча бешйилликни муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақани янада кучайтирди, стахановчилик ҳаракатини кенгайтирди ва халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта ютуқларга эришди. Саноат урушдан аввалги даражадан ўзиб кетди, қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ҳар қачонгидан ҳам кўпайди, чорвачилик янада ривожланди, халқ фаровонлиги ортди. Ҳозир бутун совет халқи тинчлик ва халқлар осойишталигининг муқаддас қўрғони бўлган Совет Иттифоқининг куч-қудратини тинмай ошириш учун, коммунизмнинг муҳташам биносини қуриш учун стахановча тинчлик вахтасида туриб фидокорона меҳнат қилмоқда.

Совет тузуми ўтмишда оғир юк ҳисобланган меҳнатни шон-шараф, мардлик ва қаҳрамонлик ишига айлантирди. Ватан учун, халқ учун қилинадиган онгли меҳнат халқимиз фаровонлигининг қудратли манбаидир. Шунинг учун ҳам меҳнаткашлар социалистик мусобақа асосида меҳнат қилмоқдалар. Социалистик мусобақа жамиятимиз тараққиётининг қонунларидан бири бўлиб қолди.

Ўртоқ Сталин стахановчилар тўғрисида сўзлаб, «Булар — янги кишилар, алоҳида кишилардир» деган эди. Большевиклар партияси Сталин замонасининг ана шундай олижаноб кишиларини вояга етказди. Олижаноб кишиларнинг қудратли армияси кун сайин ўсмоқда. Москвали Павел Биков, ленинградли Генрих Борткевич бошлаб берган жадал сур'атчилар ҳаракати, ташаббусчиси Александр Чуткиx бўлган а'ло сифатли маҳсулот ишловчилар ҳаракати, В. Ворошин бошлаган юксак меҳнат маданияти учун кураш ҳаракати, Лидия Корабельникова ва Фёдор Кузнецовнинг хомашё ва материални кўплаб тежаш учун бошлаган ташаббуси, Николай Российский бошлаб берган стахановча коллектив меҳнат ҳаракати ва бошқа шу каби ҳаракатлар меҳнатга онгли, социалистик муносабатнинг ёрқин далилидир.

Социалистик қишлоқ хўжалигида ҳам мингларча илғор кишилар — колхоз ва совхоз далаларининг стахановчилари етишди. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олган озарбайжонли пахтакор Басти Багирова, украиналик қаҳрамон Марк Озерний, Александра Люскова ва бошқалар совет халқининг ифтихоридир. СССР орден ва медаллари блан мукофотланган қишлоқ хўжалигининг мингларча илғорлари катта ғамхўрлик учун большевиклар партиясидан, Совет ҳукуматидан, улуғ Сталиндан беҳад миннатдорлар.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасида ҳам стахановча меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирганликлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонига сазовор бўлган Муҳиддинжон Умаров, Лола Эрбўтаева, Рўзи Аҳмедов, Назарали Ниёзов, Ким Пен Хва, Петр Трайнин каби илғор кишилар кўп. Фидокорона меҳнатлари учун СССР орден ва медаллари блан мукофотлангач мингларча колхозчиларимиз, ишчиларимиз, зиёлиларимиз, Сталин мукофоти лауреатлари бор.

Республикамиз пахтакорлари жонажон Ватанимизга бу йил ҳар йилдагидан ҳам кўпроқ пахта етказиб бериш, улуғ Сталин олдида олинган юксак мажбуриятни бажариш учун, пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги шарафига тўла-тўкис адо этиш учун социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар. Шубҳа йўқки, ВКП(б) Марказий Комитети ва шахсан ўртоқ Сталин атрофига маҳкам жипслашган ўзбек халқи ўзининг ватанпарварлик бурчини шараф блан адо этади.

Республикамиз саноатини муттасил тараққий эттириш учун, пахтачиликни ривожлантириш сталинча программасини тўла-тўкис бажариш учун, шаклан миллий, мазмунан социалистик маданиятимизни ҳамон яшнатиш учун, халқ фаровонлигини тағин ҳам ошириш учун социалистик мусобақани янада кучайтирайлик, коммунизм сари қилаётган ҳаракатимизни тезлаштирайлик!

„Сталинград жангги" бадиий панорамаси

СТАЛИНГРАД, 29 август. (ТАСС). Бугун «Победа» кинотеатрининг фойесида «Сталинград жангги» бадиий панорамаси очилди. Бу панорамани Греков номли студиянинг ҳарбий рассомларидан бир группаси тайёрлаган. Панорама Сталинград жангининг энг муҳим пайтини, я'ни гитлерчи галаларнинг совет қўшинлари томонидан тор-мор қилинишини тасвирлайди.

Бу панорама «Сталинград жангги» деган жуда катта панораманинг эскизидир. Катта панораманинг узунлиги 120 метр баландлиги 15 метр бўлади. Сталин мукофоти лауреатлари А. Горпенко, П. Жигимонт ва рассомлардан Г. Марченко, Н. Андриако бу панораманинг авторларидир.

Сталинград меҳнаткашлари панорамани завқ блан томоша қилмоқдалар.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Украина ССР Ровно областининг колхоз, совхозлари ва деҳқон хўжаликлари ғалла тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарганликларини Сизга ма'лум қиламиз. Озиқ-овқат экинлари тайёрлаш плани 101,7 процент бажарилди. МТСларнинг иши учун натура ҳақи ҳисобидан давлатга ғалла топшириш давом этмоқда. Областьдаги колхоз ва совхозлар кузги ва баҳори дон экинлари уруғларини тўла жамғариб қўйдилар. Бу йил колхозчиларнинг меҳнат кунларига тўланадиган ҳақ анча ортди.

Областьдаги ёш колхозлар большевиклар партияси Марказий Комитетининг, Совет ҳукуматининг катта ёрдами ва қадрдон Иосиф Виссарионович, шахсан Сизнинг ғамхўрлигингиз туфайли бу муваффақиятларга эришдилар.

Колхозчилар, МТС ва совхозларнинг ходимлари техника экинлари ҳосили йиғим-теримини, кузги экинлар экиш, шудгор қилиш ва пар кўтариш ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик ишларини уюшқоқлик блан ўтказиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Областьдаги колхоз ва совхозлар колхоз ва совхоз маҳсулдор жамоат чорвачилигини ривожлантириш учйиллик планида 1950 йилга мўлжалланган топшириқларни муваффақиятли бажариб, жамоат чорвачилиги учун мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш йўлида катта иш қилмоқдалар.

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Сизга ва'да бериб айтамизки, областьдаги колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари ўзларининг бутун кучларини сафарбар қиладилар ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида Сиз томондан қўйилган вазифаларни большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида шараф блан бажарадилар, 1950 йилда бутун қишлоқ хўжалик ишларини муваффақиятли суратда адо қиладилар ва 1951 йилда мўл ҳосил олиш учун мустаҳкам асос яратадилар.

Украина К(б)П Ровно область комитетининг секретари В. ЧУЧУКАЛО.
Меҳнаткашлар депутатлари Ровно область Совети ижроия комитетининг раиси Ф. ДОДЬ.
Тайёрлаш министрлигининг Ровно областидаги вакили В. ВЕЛИГОЦКИЙ.
Ровно область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи В. ХАЛАМЕНДИК.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Украина ССР Станислав область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари Сизга ёзган мактубларимизда олган мажбуриятларимизни муваффақиятли бажариш учун Закарпат ва Львов областьларининг колхозчилари блан мусобақа қилиб, ғалла тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажарганликларини Сизга ма'лум қиламиз. Бу йил давлатга озиқ-овқат экинлари — буғдой ва жавдари буғдой ўтган йилдагига нисбатан 343 минг пуд ортиқ топширилди. МТСларнинг ишлари учун топширилган счётларга мувофиқ, давлатга ғалла топшириш давом этмоқда.

Областьнинг ёш колхозлари деҳқончилик маданиятини оширдилар, дон ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштирдилар, кузда ва баҳорда экиш учун уруғликларни жамғариб қўйдилар. Бу йил областьдаги колхозларда меҳнат кунлари юзасидан бериладиган натура ва пул ҳақи анча ортади.

Станислав область қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари большевиклар партиясининг, Совет ҳукуматининг ва қадрдон Иосиф Виссарионович, шахсан Сизнинг бераётган катта ёрдамингиз туфайли бу муваффақиятларга эришдилар.

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Сизга ва'да бериб айтамизки, Станислав областининг колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари давлатга чорвачилик маҳсулотлари, картошка, сабзавот, қанд лавлаги ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари топшириш мажбуриятларини ҳам шараф блан бажарадилар. Областьдаги колхоз ва совхозлар жамоат чорвачилигини ривожлантириш планининг бажарилишини та'мин этадилар; кузги экиш ва шудгор ишларини муваффақиятли ўтказиб, 1951 йилда янада юқори ҳосил олиш учун мустаҳкам асос яратадилар.

Украина К(б)П Станислав область комитетининг секретари М. СЛОНЬ.
Меҳнаткашлар депутатлари Станислав область Совети ижроия комитетининг раиси Е. КОБЗИН.
Тайёрлаш министрлигининг Станислав областидаги вакили П. РАКИТИН.
Станислав область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи С. ЛУНЯК.

Етилиб очилган пахталарни пешма-пеш териб, давлатга топширайлик!

☆

Тожикистон пахтакорлари Тошкент области колхозларининг далаларида

ОҚҚЎРҒОН, (ЎзТАГ). Тожикистон пахтакорлари ўзаро текшириш бригадасининг а'золаридан бир группаси Оққўрғон районидаги колхозларнинг пахта далаларини бориб кўрди.

Оққўрғон районининг колхозчилари бу йил ўз социалистик мажбуриятларини бажариш учун курашиб, мўл ҳосил етиштириш соҳасида катта ишлар қилганликларини Тожикистон пахтакорлари кўрдилар. Оққўрғон районининг кўпчилик колхозида ғўзалар яхши ўсиб, мўл ҳосил тўпламоқда. Ҳосилга ҳосил қўшишнинг охирги ҳал қилучи даврида ғўзалар яхши парвариш қилинса, Оққўрғон пахтакорлари пахта топшириш давлат планини анча ошириб бажаришлари мумкин.

Шу блан бирга, меҳмонлар Оққўрғон районининг бирқанча колхозида ҳосилга ҳосил қўшиш учун кураш сусайтириб юборилганлигини кўрсатдилар. Колхозчилар кўсакларнинг текис очилиши учун курашмаётирлар.

Тожикистон делегациясининг а'золари «Ленинобод» колхозида агротехника қоидалари бузилаётганлигини аниқладилар. Бу колхознинг раҳбарлари ғўза парваришини бундан бир ой илгари тўхтатиб, ғўзаларнинг аҳволини э'тиборга олмай, ҳадеб суғорабергранлар. Суғориш вақтида далаларда суғоручилар кўринмайди. Яхши назорат қилиб турилмаганлиги сабабли, кўпинча ғўза қаторларини сув босиб кетади. «Ленинобод» колхозининг 8-нчи бригадасида ғўзалар айниқса ёмон аҳволда. Бу бригаданинг ерларида ғўзаларни ёввойи ўт босган.

«Озод», Сталин номли ва бошқа бирқанча колхозларда ғўзаларни парвариш қилиш бутунлай тўхтатиб қўйилган. Делегация а'золари оққўрғонлиларга ғўза парваришини ва суғоришни дарҳол яхшилаш зарурлигини кўрсатдилар.

Тожикистон делегациясининг а'золари пахтакорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш масалаларига катта э'тибор бердилар. Тожикистон пахтакорлари Оққўрғон районида оммавий-сиёсий ишлар яхши уюштирилмаганлигини, шунинг учун ҳам районда ҳосилга ҳосил қўшиш учун кураш бўшашиб кетганлигини кўрсатдилар.

Йиллик план сентябрьда бажарилади

САМАРҚАНД, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан телефон орқали олинди**). Каттақўрғон район, Жом қишлоқ советидаги Карл Маркс номли, «Ленин йўли», «Қизил қаҳрамон», Энгельс номли колхозлар Самарқанд областида биринчи бўлиб пахтани терабошладилар. Каттақўрғон тайёрлаш пунктига шиорлар блан безатилган машина ва араваларда пахта ортилган қизил карвон келди. Байроқларга «Мўл ҳосил етиштириш юзасидан улуғ Сталинга берган ва'дамизни бажарамиз», «Пахта тайёрлаш планини муддатидан олдин бажариш — мамлакатимиз қудратини ошириш демакдир» деган шиорлар ёзилган. Карл Маркс номли колхоз а'золари давлатга 10 тоннага яқин пахта топширдилар.

Метон районининг колхозларида ҳам пахта терими бошланди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Қорабой Имомов раис бўлган Берия номли колхоз а'золари теримнинг биринчи куни 3 ярим тонна пахта териб, тайёрлаш пунктига отбор ва биринчи сортга топширдилар. Колхоз а'золари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг пахта териш ва тайёрлаш тўғрисидаги Қарорини муҳокама қилиб, август ойида планнинг 10 проценти миқдорида пахта топширишга ва сентябрь ойида йиллик планни тўла бажаришга қарор қилдилар.

Бу йилги мавсумда 10 — 12 минг килограмм пахта териш мажбуриятини олган теримчилардан Сулаймонова ва Шарипова ўртоқлар биринчи кунёқ териш нормаларини ошириб бажардилар.

Шу райондаги Алишер Навоий номли, Ленин номли ва бошқа колхозларнинг а'золари ҳам янги пахта ҳосилини теришга киришдилар.

☆

Пахта теримига пухта тайёрлик блан киришилди

ТЕРМИЗ, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Сурхондар'ё область, Термиз районидаги Андреев номли колхозга 4 колхоз бирлашиб йириклашди. Колхоз а'золари 635 гектар ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан ингичка толали пахта топширишни мўлжалламоқдалар.

Колхозда етиштирилган мўл ҳосилни ўз вақтида териб давлатга топширишга пухта тайёрлик кўрилди. Колхозчиларнинг умумий йиғилишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш ҳақидаги Қарори муҳокама қилингандан кейин йиғим-терим плани тузилди. Пахта теришга 650 киши ажратилди. 15 та бригада ва 91 та звенода хирмон жойлари тайёрланди. Теримда хотин-қизларнинг унумли ишлашини та'минлаш мақсадида колхозда доимий ишлаб турган 3 та болалар яслисидан ташқари, яна ҳарбир бригадада биттадан кўчма ясли ташкил этилди. Колхознинг барча бригадаси тош-тарози, қопқанор блан етарли та'минланди. Терилган пахталарни ўз вақтида ташиб, тайёрлаш пунктига топшириш учун транспорт бригадаси тузилди. Иккита автомашина, 25 та арава ремонтдан чиқариб қўйилди. 50 та от боқилмоқда.

Яқинда колхоз правлениеси блан бошланғич партия ташкилоти стахановчи теримчиларнинг алоҳида кенгашини ўтказди. Колхозчи Н. Тўхтаева ўтган йили нормадагидан анча кўп пахта териб, 583 меҳнат куни ишлаган эди. Ўртоқ Тўхтаева кенгашда бу йилги мавсумда пахта териш нормасини икки баравар ошириб бажаришга ва'да берди. Шунингдек, Қумри Қурбонова, Тўра Аннаева, Чори Ўроқова, Саври Нуралиева каби кўпгина чевар теримчи 10 минг килограммчилар ҳаракатига қўшилди.

Колхоз правлениеси теримчиларнинг унумли ишлаши учун уларга тегишли шароит яратиб бермоқда. Колхоз бўйича 1100 та этак тайёрланди.

Андреев номли колхоз а'золари йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиш учун зарур бўлган ҳамма тайёргарлик ишларини тугаллаб, пахта теришга киришдилар. Колхоз а'золари бу йилги мўл пахта ҳосилини нобуд қилмай, ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва пахта тайёрлаш планини октябрь ойи ичида бажариш учун курашмоқдалар.

Л. ЭРГАШЕВ.

Жамоат чорвачилигини янада ривожлантирайлик

ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва ВКП(б) Марказий Комитети «Колхоз ва совхозларнинг жамоат маҳсулдор чорвачилигини ривожлантириш учйиллик плани (1949—1951 йиллар)» ҳақида чиқарган Қарорида чорвачиликни ҳартарафлама юксалтириш, партия ва давлатнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги асосий вазифаларидан бири эканлигини кўрсатдилар. Жамоат маҳсулдор чорвачилигини борган сари ривожлантириш ҳақида кўрсатилаётган сталинча ғамхўрликка жавобан колхозчи деҳқонларимиз социалистик деҳқончилик ва чорвачиликда янги ғалабаларни қўлга киритиш учун, совет Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар.

Республикамизнинг илғор колхоз ва совхозлари чорвачиликни ривожлантириш соҳасида партия ва ҳукумат томонидан қўйилган вазифаларни бажариш учун курашиб, янги чорвачилик фермалари тузиш ва жамоатга қарашли молларнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашда дастлабки муваффақиятларга эришдилар, чорва моллари ва паррандалар сонини ҳамда уларнинг маҳсулдорлигини анча оширдилар. Аммо, умуман олганда республикамизда ССР Иттифоқи Министрлар Совети ва ВКП(б) Марказий Комитетининг «Колхоз ва совхозларнинг жамоат маҳсулдор чорвачилигини ривожлантириш учйиллик плани» ҳақидаги Қарори қониқарсиз бажарилмоқда. Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг VI пленуми бу масалани муҳокама қилиб, жамоат чорвачилигини ривожлантиришга раҳбарлик этишда катта камчиликларга йўл қўйилиб келинганлигини, ана шунинг натижасида 1949 йилда жамоат чорвачилигини ривожлантириш давлат плани бажарилмаганлигини та'кидлади.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик, Совхозлар министрликлари, «Узбексовхозкаракуль» тресги, область ва район партия, совет ташкилотлари бу йил ҳам жамоат чорвачилигини ривожлантириш ишига қониқарсиз раҳбарлик қилмоқдалар. Республикадаги кўпчилик колхоз ва совхозларда чорва молларининг нобуд қилиниши ва талон-торож этилишига қарши етарли кураш олиб борилмаётир, чорва молларини боқиш, сақлаш ва парвариш қилиш юзасидан зарур бўлган тадбирлар амалга оширилмаётир.

Айрим партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари жамоат чорвачилигининг ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, яйловларни сув блан та'минлаш ва ўзлаштириш масаласига мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар. Республика бўйича бу йил беда экиш планининг атиги 75 процент бажарилганлиги буни яққол исбот этади. Чорва молларининг ем-хашакка кундан-кун ўсиб бораётган талабини қондиришда, янги яйловларни ўзлаштиришда айниқса Бухоро, Самарқанд ва Қашқадар'ё областьлари кейинда қолмоқдалар. Наманган, Андижон, Фарғона ва Тошкент областьларидаги колхозларда ҳам ем-хашак тайёрлаш жамоат чорвачилигининг ўсиб бораётган талабига нисбатан ҳали жиддий равишда орқада қолаётир. Мана буларнинг ҳаммаси чорва молларини янада кўпайтиришга ва уларнинг маҳсулдорлигини оширишга асосий тўсиқ бўлиб келмоқда.

Чорвачилик кадрларини танлаш ва тайёрлашда кўпгина колхозларда бепарволик кайфиятлари ҳукм сурмоқда. Район партия, совет ташкилотлари чорвачилик фермаларини синалган ва ўз ишини яхши билган кадрлар блан мустаҳкамлашга э'тибор бермаётирлар. Бунинг натижасида чорва фермаларига халқ ишончини оқлай олмайдиган тасодифий кишилар жойлашиб олмоқда. Тошкент область, Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхознинг ферма мудири Умаров, чўпон Дадабоевлар 1949 йил давомида ва 1950 йилнинг I кварталида колхознинг 106 бош чорва молини ўғирлаганлар ва талон-торож қилганлар. Чиноз район «Ойдин» колхозининг ферма мудири Муродов 1949—1950 йиллар мобайнида колхознинг 48 бош чорва молини талон-торож қилган.

Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг пленуми республика партия, совет ташкилотларининг чорвачиликка раҳбарлик қилишдаги иш услубида ҳали ҳам қарорбозлик ва бу қарорларнинг ижросини ўз вақтида текшириб бормаслик кайфиятлари давом этаётганлигини кўрсатиб ўтди. Шу блан бирга пленум чорвачиликнинг халқ хўжалигидаги аҳамиятини менсимаслик каби ҳолларга кескин барҳам бериб, ишдаги камчиликларни дарҳол тугатиш, 1950 йилда жамоат чорвачилигини ривожлантириш давлат планини сўзсиз бажариш ва жамоат маҳсулдор чорвачилигини ривожлантириш учйиллик планини муваффақиятли адо этиш учун мустаҳкам замин тайёрлашни асосий вазифа қилиб қўйди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги, Совхозлар министрлиги, «Узбексовхозкаракуль» тресги, Ўзбекистон К(б)П область ва район комитетлари, область ва район ижроия комитетлари пленумнинг бу кўрсатмасини амалга ошириш учун большевикча кураш олиб бормоқлари керак. Чорвачиликни ривожлантириш юзасидан белгиланган топшириқларнинг сўзсиз бажарилишига эришиш, давлат ва партия интизомини мустаҳкамлаб, район партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарларининг мас'улиятини ҳарқачонгидан ҳам ошириш зарур. Чорва молларининг нобуд қилинишига ва талон-торож этилишига мутлоқа йўл қўймаслик лозим.

Чорва молларини қишловга ўз вақтида пухта тайёрлаш чорвадорларимиз ҳаётида энг мас'улиятли даврдир. Шунинг учун ҳам ҳозирдан бошлабоқ молхона, отхона, қўйхона ва қўтонларни ремонт қилишга киришиш, қиш учун етарли равишда ем-хашак ғамлаб қўйиш керак. Бу йил барча колхозларда паррандачилик фермалари ташкил қилиб, паррандачиликни ривожлантириш планини тўла ва ошириб бажаришга эришиш зарур.

Колхозларни йириклаштириш муносабати блан чорвачилик фермаларининг ишлари ҳам анчагина мураккаблашди. Шу сабабли чорва фермаларини ишчан ва малакали кадрлар блан мустаҳкамлаш, уларнинг муваффақиятли иш олиб боришлари учун зарур бўлган барча шароитларни яратиб бериш керак. Колхоз ва совхозларда илмий-оммабоп лекциялар ўқиш йўли блан Мичурин агробиология фанининг ютуқларини ва чорвачиликдаги илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилиш лозим. Партия ташкилотлари чорвачиликнинг энг муҳим участкаларига коммунист ва комсомолларни бириктириб, чорва ходимлари ўртасида оммавий-сиёсий ва маданий-оқартув ишларининг савиясини янада яхшилашлари керак.

Социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг муҳим тармоқларидан бири бўлган жамоат чорвачилигини ривожлантириш масаласига ўртоқ Сталин жуда катта э'тибор бериб, бундай деган эди: «Бутун партия, партияли ва партиясиз ходимларимизнинг ҳаммаси чорвачиликни ривожлантириш ишларини ўз қўлларига олишлари керак». Партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари улуғ доҳимизнинг бу сўзларини доимо эсда тутишлари ва жамоат маҳсулдор чорвачилигини ривожлантириш ишига большевикча раҳбарлик қилишлари керак.

Хроника

Шахтёрлар кунини нишонлаш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Маҳаллий ёқилғи саноати Бош бош бошқармаси системасидаги конларнинг намунали ишлаган шахтёрлари, инженер-техник ходимларидан 19 кишини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1950 йил 26 август Фармонига мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари блан мукофотланди. Мукофотланганлар орасида Кўкёнгоқ конининг крепильшиги Абдулхақов, Тошкўмир конининг бошлиғи Гриненко, Кўкёнгоқ конининг бош инженери Журавлев, Қизилқия конининг кўмир ташувчиси Мамажонов ва Маҳаллий ёқилғи саноати Бош бошқармасининг инженери Шотурсунов ўртоқлар бор.

Большевиклар партияси ва Совет давлатининг исте'додли арбоби

(А. А. Ждановнинг вафотига икки йил тўлиши муносабати блан)

Бугун большевиклар партияси ва Совет давлатининг отоқли арбоби, марксизм-ленинизм ғояларининг моҳир пропагандисти, исте'додли марксист, назариётчи Андрей Александрович Ждановнинг вафотига икки йил тўлди. Унинг вафоти большевиклар партияси ва совет халқи учунгина эмас, балки халқаро ишчилар синфи учун ҳам оғир жудолик бўлди.

А. А. Жданов ўзининг бутун ҳаётини ва революцион фаолиятини большевиклар партияси ва Совет давлати учун, бутун дун'ёда коммунизм ишининг ғалабаси учун бағишлади.

☆

Андрей Александрович Жданов 16 ёшидан бошлабоқ революцион ишга киришди. У дастлаб Твер шаҳри (ҳозирги Калинин шаҳри)даги социал-демократик тўгаракда ўқувчи ёшлар ўртасида сиёсий пропаганда ишларини олиб борди. У 1915 йилда большевиклар партияси сафига кирди. Шу вақтдан бошлаб Андрей Александрович профессионал марксист—пропагандист сифатида, Твер ишчилари ўртасида революцион иш олиб борди.

А. А. Жданов биринчи жаҳон уруши йилларида солдатлар ўртасида жанговар революцион сиёсий пропаганда ишларини олиб борди, Улуғ Октябрь социалистик революциясини тайёрлашда ва уни ўтказишда актив қатнашди. Шунингдек, у гражданлик уруши йилларида Қизил Армия сафида сиёсий-тарбиявий ишларни олиб бориш блан бирга, Урол ва Тверда партия ва совет ишларида ишлади.

Андрей Александрович Ждановнинг йирик ташкилотчилик фаолияти гражданлар урушидан кейинги тинч қурилиш йилларида янада ёрқин намоён бўлди. 1922 йилда у Твер губерния ижроия комитетининг раиси бўлиб, 1924—1934 йиллар мобайнида партия раҳбарлик органларида — аввал ВКП(б) Горький губерния комитетининг, кейинчалик ВКП(б) Горький ўлка комитетининг секретари бўлиб ишлади.

Улуғ Сталиннинг содиқ шогирди ва сафдоши ўртоқ А. А. Жданов партиямизнинг ленинча-сталинча бош йўлини оғишмай амалга ошириб келди, партия ва халқ душманлари бўлмиш троцкичи-зиновьевчи ва бухаринчи хоинларга қарши муросасиз кураш олиб борди.

Партиямизнинг XIV с'езди ўртоқ А. А. Ждановнинг ВКП(б) Марказий Комитети а'золигига кандидат этиб ва партиянинг XVI с'езди ВКП(б) Марказий Комитетининг ҳақиқий а'зоси қилиб сайлади. Партиянинг XVII с'ездидан кейин ўртоқ Жданов ВКП(б) Марказий Комитетининг секретари ва ВКП(б) Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг а'золигига кандидат бўлиб, партиянинг XVIII с'ездидан сўнг ўртоқ А. А. Жданов ВКП(б) Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг а'зоси қилиб сайланди.

1934 йил декабрьда, Сергей Миронович Киров ёвузларча ўлдирилгандан сўнг, ВКП(б) Марказий Комитети ўртоқ А. А. Ждановни Ленинградга юборди. Андрей Александрович 1934—1944 йиллар давомида Ленинград партия ташкилотига бошчилик қилди. Ленинград большевиклари ўртоқ Ждановнинг зўр қат'ият блан олиб борган раҳбарлиги натижасида троцкичи-зиновьевчи душманларни узил-кесил тор-мор келтириб, ВКП(б) Марказий Комитети теварагига, улуғ йўлбошчимиз ўртоқ Сталин теварагига янада мустаҳкам жипслашдилар. Ўртоқ В. М. Молотов айтганидек, А. А. Ждановнинг исте'додли большевик, ташкилотчи ва отоқли сиёсий раҳбар сифатида ажойиб қобилияти Ленин шаҳрида янада кенг барқ уриб кетди.

ВКП(б) Марказий Комитети партиямизнинг XVIII с'езди арафасида ўртоқ А. А. Ждановга пропаганда ва агитация ишларига раҳбарлик қилиш вазифасини топширди. Андрей Александрович партиянинг XVIII с'ездида қилган докладида партиямизнинг ташкилий қурилишига оид масалаларни ёритиб берди, партия а'золарини ғоявий-назарий билимлар блан қуроллантириш масаласига алоҳида э'тибор қилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида партия Марказий Комитети ва ҳукуматимиз ўртоқ Ждановга Ленинград шаҳар мудофаасини уюштиришдек муҳим ва мас'улиятли вазифани топширди. Улуғ Ленин шаҳри Андрей Александрович Жданов бошчилигида, душманга қарши жанговар мустаҳкам қал'ага айлантирилди. А. А. Жданов бошчилигидаги қаҳрамон Ленинград шаҳрининг мудофааси, Қизил Армия томонидан душман қамалининг ёриб ўтилиши, ниҳоят фашист қўшинларнинг Ленинград атрофида тор-мор келтирилиши Улуғ Ватан уруши тарихига, Ватанимиз тарихига олтин ҳарфлар блан ёзилди.

Урушдан кейинги халқ хўжалигимизни тиклаш ва ривожлантириш йилларида, шунингдек партиямизнинг мафкура ишларини ташкил этишда ўртоқ Ждановнинг ташкилотчилик қобилияти ва унинг ижодий фаолияти янада кенг қулоч ёйди.

Ўртоқ Жданов йирик ва талантли марксист назариётчи сифатида марксизм-ленинизм назариясининг энг муҳим масалаларини ишлаб чиқди.

А. А. Жданов совет ёзувчиларининг Бутун Иттифоқ биринчи с'ездида сўзлаган нутқида, шунингдек «Звезда» ва «Ленинград» журналлари ҳақидаги докладида совет адабиётига мутлақо ёт бўлган буржуа об'ективизмига ва чет эл олдида кўр-кўрона тиз чўкиб сажда қилучи беватан космополитизмнинг ҳамма кўринишларига қақшатғич зарба берди, совет адабиёти тараққиётининг энг муҳим вазифаларини кўрсатиб берди.

Ўртоқ Ждановнинг 1947 йил 24 июньда Г. Ф. Александровнинг «Ғарбий Европа фалсафаси тарихи» китоби юзасидан бўлган мунозарада сўзлаган ажойиб нутқи марксизм фалсафасининг ривожланишига ижодий ҳисса бўлиб қўшилди. А. А. Жданов йирик марксист назариётчи сифатида фалсафа соҳасида юз берган хато ва нуқсонларни қаттиқ танқид қилди.

Ўртоқ В. М. Молотов Андрей Александрович Ждановнинг мафкура соҳасидаги хизматларини характерлаб: «Ўртоқ Ждановнинг адабиёт, сан'ат ва фалсафа масалаларига доир ажойиб докладлари марксча-ленинча назарияни ривожлантириш ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлиб, бу соҳаларда мавжуд бўлган камчиликларни йўқотишга кўп жиҳатдан ёрдам бериш блан, мамлакатимизда социалистик маданиятнинг тараққиёти учун янги-янги йўллар очиб беради», деган эди.

Сўнгги йилларда Андрей Александрович Жданов халқаро ишчилар ҳаракати ва коммунистик партиялар раҳбар арбобларининг энг олдинги сафларида бўлди. У 1947 йил сентябрьда Европадаги бирқанча коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Польшада бўлиб ўтган кенгашида «Халқаро аҳвол тўғрисида» доклад қилади. Ўртоқ Жданов ўзининг бу докладида иккинчи жаҳон урушидан кейинги халқаро вазиятни сталинча донолик блан марксистик таҳлил қилиб берди. Ўртоқ Жданов бу докладида империалистик реакциянинг янги уруш очиш каби маш'ум планлари муқаррар барбод бўлажаги ҳақида гапириб: «Дун'ёдаги халқлар урушни хоҳламайдилар. Тинчлик тарафдори бўлган кучлар шу қадар катта ва буюкки, агар бу кучлар тинчликни ҳимоя қилиш ишида қаттиқ ва мустаҳкам турсалар, агар улар сабот ва матонат кўрсатсалар, тажовузкорларнинг планлари тамомила барбод бўлади», деди. Дарҳақиқат урушдан кейинги халқаро вазиятда юз бераётган воқиалар империалист корчалонларнинг ёвузликдан иборат босқинчилик планлари шармандаларча барбод бўлаётганлигини, шонли Совет Иттифоқи бошчилигидаги демократия, социализм кучлари тобора юксалиб, қудратли кучга айланиб бораётганлигини кўрсатмоқда.

☆

Большевиклар партияси ва совет давлатининг отоқли арбоби, улуғ Сталиннинг содиқ шогирди ва сафдоши, марксизм-ленинизм ғояларининг исте'додли пропагандисти, халқаро ишчилар ҳаракатининг йирик арбоби Андрей Александрович Ждановнинг ёрқин образи совет халқи ва бутун дун'ёдаги тараққийпарвар инсоният қалбида абадий сақланажак.

Андрей Александрович Ждановнинг порлоқ образи, совет кишиларини коммунизм жамиятининг муҳташам биносини қуриш учун фидокорона курашга, бутун дун'ёдаги тараққийпарвар кучларни империализмнинг чиркин реакциясига қарши, тинчлик учун, демократия ва социализм учун курашга илҳомлантиради.

З. ИСАМУҲАММЕДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияси тамом бўлгандан сўнг орадан бир кун ўтгач, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда Олий Советнинг V сессиясида депутатлар томонидан қилинган мулоҳаза ва таклифларни умумлаштириш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Мазкур мулоҳаза ва таклифларни амалга ошириш Ўзбекистон ССР Министрлар Советига топширилди. Унинг зиммасига бу мулоҳаза ва таклифларнинг бажарилишини мунтазам равишда текшириб бориш вазифаси юклатилди.

V сессияда киритилган ўзгаришлар ҳамда республикадаги мактабларнинг эҳтиёжларини ҳисобга олиб Президиум Ўзбекистон ССРнинг Конституцияси (Асосий Қонуни)ни қайтадан нашр қилишни лозим топди.

Шу мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССРдаги Совет органлари томонидан, ҳалок бўлган жангчиларнинг оилаларига ҳамда ҳарбий хизматдаги кишиларнинг оилаларига ёрдам бериш ва уларни моддий жиҳатдан та'минлаш соҳасидаги ишлар тўғрисида» 1947 йил 4 августда чиқарган қарорнинг Бухоро областида қандай бажарилаётганлиги тўғрисида Бухоро область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Маҳмудовнинг докладини эшитилди.

Президиум область ижроия комитетининг ишидаги ижобий томонларни қайд қилиш блан бирга, Бухоро областидаги маҳаллий советларнинг ба'зи бир ижроия комитетлари, ижтимоий та'минот органлари ва корхона, муассаса, совхоз, колхоз ва МТСлардаги жамоат ташкилотларининг сўнгги пайтларда Ватан уруши инвалидларини, ҳалок бўлган жангчиларнинг ва ҳарбий хизматдаги кишиларнинг оилаларини ишга жойлаштириш ва уларни моддий жиҳатдан та'минлаш соҳасидаги ишларни бўшаштириб юборганликларини уқдириб ўтди.

Президиум юқорида айтиб ўтилган органларнинг ишларида йўл қўйилган хатоларни тузатиш юзасидан амалий кўрсатмалар берди ва барча область советларининг ижроия комитетларига ва меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар советига, бир ойлик муддат ичида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг 1947 йил 4 августдаги қарори қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ўз мажлисларида бу масалани муҳокама қилиб чиқишни топширди.

Бизнинг пахта териш ва давлатга топшириш планимиз

Колхозимиз 1950 йилда пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, Янгиқўрғон районидаги 1-нчи МТСнинг ёрдами блан чигит экишни ва ғўза парваришини ўтган йилдагига қараганда уюшқоқлик блан қисқа муддатларда юқори сифатли қилиб ўтказди. Натижада, ғўзалар яхши ўсди. Колхоз далаларида етиштирилган ҳосил бу йил ҳарбир звено, ҳарбир бригада, шунингдек бутун колхоз бўйича социалистик мажбуриятларимиз бажарилади деб айтиш имкониятини беради.

Колхозимизнинг а'золари мўл ҳосил етиштириб, эндиликда нобудгарчиликка йўл қўймай йиғим-теримни ва давлатга пахта топширишни уюшқоқлик блан ўтказиш, пахтанинг камида 80 процентини отбор ва биринчи сорт блан топшириш, пахта тайёрлаш давлат планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг XXXIII йиллигигача бажариш учун курашмоқдалар.

Сталин номли ва «Қизил Октябрь» колхозлари қўшилганлиги натижасида колхозимизнинг ишлабчиқариш имкониятлари ортди. Бу эса пахта йиғим-теримини ва пахта топширишни муваффақиятли ўтказишимизга ишонч беради. Колхозимизнинг йириклаштирилганлиги ишчи кучларини далачилик бригадалари ўртасида терим ҳажмига қараб тақсимлаш, колхозчиларнинг бир қисмини ма'мурий-идора ишларидан далада ишлаш учун ажратиш, транспорт воситаларидан унумли фойдаланиш имкониятини беради.

Биз ўз имкониятларимизни аниқ ҳисобга олиб, пахта йиғим-теримини ўтказиш ва давлатга пахта топшириш юзасидан амалий план туздик.

ИШ ҲАЖМИ ВА МУДДАТЛАРИ

Колхозимиз йириклаштирилгандан кейин 732,7 гектар пахта майдонига эга бўлди. Биз контрактация шартномасига биноан, ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 33,87 центнердан пахта топширишимиз керак. Лекин биз ғўза парваришини ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда камида 44 центнердан пахта топшириш ҳақида олган социалистик мажбуриятимизни бажарадиган қилиб уюштирдик.

Бирқанча ерда пахта очилабошлади, 28 августдан етилган пахтани теришга киришдик. Пахтанинг етилишига қараб, ҳамма бригадада терим бошлаб юборилди. 25 бригададан учтасида уруғлик пахта терилади. Бу уч бригадада терим бирмунча кейинроқ бошланади. Пахтаси машина блан териладиган 7 та бригадада кўсакларнинг камида 60 проценти очилгандан кейин теримга киришилади.

Ҳарбир бригада ва звенода пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан бешкунлик ҳамда ойлик графиклар тузилди. Масалан, Шодмон Ҳакимбоев бошлиқ бригада 1 октябрьгача 720,4 центнер, октябрь ойида 721,9 центнер пахтани териб топширади, қолган 60 центнерни 7 ноябрьгача топширади. Бригадалар бўйича тузилган графиклар асосида умум колхоз графиги тузилди. Биз пахтани ёғингарчилик бошлангунча териб олиш, шу блан пахтанинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик, унинг сифатини яхшилаш учун курашамиз.

Пахта ҳосилини қисқа муддатда териб олиш 1951 йилда юқори ҳосил етиштиришни та'минлаш мақсадида ҳамма ерни кузда шудгор қилиш ва бошқа кузги ишларни ўз вақтида ўтказиш имкониятини беради.

Йиғим-терим ишларининг кўплиги, теримни қисқа муддатда ўтказиш зарурлиги бизнинг олдимизга колхоздаги ишчи кучларини тўғри тақсимлаш, идора ходимларини камайтириш, колхознинг ҳарбир а'зосини иш блан тўла та'минлаш, топшириқ ва нормаларнинг албатта бажарилиши учун мас'улиятни ошириш вазифасини қўяди.

ИШЛАБЧИҚАРИШ ВОСИТАЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ

Ҳарбир дала бригадасида кунгай ерларда хирмон жойлари тайёрланди. Ёғингарчилик вақтида пахтани сақлаш учун ёпиқ бинолар қилинди. Бригада хирмонлари пахтани саноат сортларига қараб сақлайдиган бўлимларга ажратилган. Ҳамма хирмонлар тош-тарози блан та'минланган.

Биз барча теримчиларни пахтани сортларга ажратиб териш учун хонали этаклар блан та'минладик. Кун бўйи терилган пахтани тайёрлаш пунктларига ўз вақтида жўнатиш учун етарли қопқанор бор. Пахта ташиш учун етарли транспорт ҳам тахт қилиб қўйилди. Биз иккита транспорт бригадаси туздик. Биринчи бригадада 25 та бричка ва тўрт арава, иккинчи бригадада 3 та юк машинаси бор. Транспорт бригадасининг бошлиғи қилиб ўртоқ Тўхтабоев тайинланди. Автомашиналарнинг пахта ташишда яхши ишлаши учун старший шофер ўртоқ Шоназаров жавобгар. Ҳарбир аравакашга кунлик ва мавсум топшириқлари берилди.

Колхозимиз йиғим-терим бошлангунча йўл ва кўприкларни ҳам тузатди. Бунинг учун 165 кишидан иборат махсус бригада белгиланди. Бригадага дала мудири ўртоқ Мирабдуллаев раҳбарлик қилди. Шундай қилиб, ҳамма йўл ва кўприк тузатиб қўйилди.

Пахтани ёнғиндан сақлаш чоралари ҳам ўз вақтида кўрилди. Бригада хирмонларида сув солинган бочкалар, қум тўлдирилган яшиклар, челаклар, кетман ва белкураклар тахт қилиб қўйилди. Хирмонлар ёнида ҳовузлар қазилмоқда. Ёнғинга қарши кураш тадбирларининг бажарилиши учун мас'улият колхознинг старший ўт ўчирувчиси ўртоқ Каримовга юклатилди.

Биз куз фаслида пахтани қуритиш учун олдиндан зарур чораларни кўрдик. Мавжуд 10 та пахта сушилкаси ремонтдан чиқарилди. Пахтани ўз вақтида қуритиш учун 1 октябрьгача яна 3 та сушилка қурилади.

МЕҲНАТНИ УЮШТИРИШ

Йириклаштирилган колхозимизда ишга яроқли 1.120 киши бор. Ғўза парвариши даврида далачилик бригадаларига 966 киши бириктилди. Биз йиғим-терим арафасида 26 кишини бошқа ёрдамчи бригадалардан пахта йиғим-теримига кўчиришга қарор қилдик. Шундай қилиб барча ишга яроқли колхозчиларнинг 88 проценти пахта йиғим-теримида қатнашади.

Бригадалардаги кучлар ҳам қайтадан тақсимланади. Бу йил 7 та бригаданинг асосий ерларида пахта машина блан терилади. Шунинг учун биз бу бригадалардан 124 кишини теримчилар етишмаган бошқа бригадаларда пахта теришга оламиз. Колхозчилар териладиган пахтанинг миқдорига қараб бригадаларга бирктилди, бунда ҳамма бригада ва звеноларда теримчиларни бир даражада иш блан та'минлаш кўзда тутилди. Пахта теришда 773 киши ишлайди. Бундан ташқари, пахта машина блан териладиган бригадаларда участкаларни тайёрлаш ва тўкилган пахталарни териб олиш учун 110 киши қолдирилди.

Биз териш машиналарининг пахтани тез териб олишини кўзда тутдик. Шу сабабли 110 колхозчи машина блан териш бошлангунча ва машинада териш тамом бўлгандан кейин бошқа бригадаларда пахта тераолади. Масалан, 16-нчи бригадада 21 гектар ердаги пахта машина блан терилади. Бу бригадада фақат 5,2 гектар ердаги пахта қўл блан терилади. Шу 5,2 гектар ердаги пахтани қўл блан териш учун 5 киши ажратилди. Бу бригаданинг далаларида пахта терадиган 2 та машинага 16 колхозчи хизмат қилади, бригаданинг қолган 19 а'зоси йиғим-терим даврида 21-нчи ва 22-нчи бригадаларга кўчирилади. Пахтани машина блан териш 1 октябрьдан 9 октябрьгача ўтказилади. Демак, машиналарга хизмат қилиш ва тўкилган пахтани териш учун қолдирилган 16 киши, машина блан пахта териш тамом бўлгандан кейн, бошқа бригадаларда ишлайди.

Иш планимизда уруғчилик бригадалари теримга бирмунча кейинроқ тушиши ҳам э'тиборга олинган. Бу бригадаларнинг а'золари ўз далаларида терим бошлангунча, қўшни бригадаларга ёрдам беришлари мумкин.

Хирмонларда ишлаш учун ҳарбир бригада 3 тадан колхозчи ажратади. Буларнинг вазифаси пахтани қуритиш, қоплаш ва тайёрлаш пунктига жўнатишдан иборатдир.

Бу йил етиштирилган мўл ҳосил ҳарбир колхозчига пахта териш юзасидан мавсум топшириқларини кўпроқ белгилаш имкониятини беради. Биз ҳарбир теримчига мавсум охиригача 3,5—4,5 тонна миқдорида пахта териш топшириғини белгиладик.

Кўпчилик колхозчи йиғим-теримни тезроқ тамомлаш мақсадида ватанпарварлик ташаббуси кўрсатиб, 5—7 тоннадан ва бундан ҳам ошириб пахта териш юзасидан социалистик мажбурият олди. 7-нчи бригаданинг а'зоси Рисниқ Турдиева мавсум охиригача 8 тонна, 17-нчи бригаданинг а'зоси Онахон Қамбарова 8 тонна, 3-нчи бригаданинг а'зоси Хайрихон Жўрабоева 7 тонна, 4-нчи бригаданинг а'зоси Ҳулкар Мамажонова 7 тонна пахта териш мажбуриятини олдилар.

Пахта ҳосилини ва кўсакларнинг очилишини назарга олиб, колхозимизда теримчилар учун пахта очилабошлаган дастлабки даврда кунига 60 килограмм, пахта ялпи очилган даврда 85 килограмм, совуқ тушгандан кейин ярим очилган кўсаклардан 40 килограмм пахта териш, кўрак теришда 120 килограмм ва кўрак чувишда 30 килограмм норма белгиланди.

Терилган пахта звеноларда қаттиқ ҳисобга олиб борилади. Бу эса колхозчиларга, звено ва бригадаларга қўшимча меҳнат ҳақи тўлаш тартибини тўғри амалга ошириш имкониятини беради. Меҳнатни тўғри ҳисобга олиш ва меҳнат кунларини тўғри ёзиш учун жавобгарлик бухгалтер Мусобоев ва бош табельчи Эгамбердиев ўртоқларга юклатилди. Ишланган меҳнат кунларига кўра колхозчиларга камида ҳафтада бир марта пул ва натура авансларини бериб бориш учун ведомостьларни ва бошқа ҳужжатларни ўз вақтида тайёрлаш вазифаси ҳам шу ўртоқларга топширилди.

ИЧКИ ТАРТИБ ҚОИДАЛАРИ

Мўл ҳосил учун курашнинг охирги энг мас'улиятли даври бўлган пахта йиғим-терими ва давлатга пахта топшириш вақтидаги ишларни муваффақиятли бажариш учун ғоят катта уюшқоқлик, меҳнат интизоми, ҳарбир колхозчининг иш нормалари ва топшириқларни сўзсиз бажариши зарур. Даставвал, йиғим-терим даври учун аниқ ички тартибни белгилаш талаб қилинади.

Колхозимизда дала ишлари кун чиқиши блан бошланиб, қошқорайгунча давом этади. Ишга чиқиш ва ишдан қайтиш занг уриб, ма'лум қилинади. Эрталабки нонушта ва тушки овқатланиш учун умуман 2 соатча вақт берилади. Ҳарбир колхозчининг ишга чиқиши, шунингдек кунлик иши қаттиқ ҳисобга олиб борилади. Ишга кечикиб чиққан ва бутунлай чиқмаган кишилар ҳақидаги ма'лумот, чора кўриш учун ҳар куни колхоз правлениесига топширилади.

Бригададаги меҳнат интизоми учун бригада бошлиғи жавобгар. У кунлик иш ҳақида ҳар куни колхоз правлениесига ма'лумот бериб туриши лозим.

ПАХТАНИ МАШИНА БЛАН ТЕРИШ

Бу йил колхозимизнинг далаларида биринчи марта СХМ-48 маркали 3 та пахта териш машинаси ишлайди. Биз пахтани машина блан териш учун 150 гектар майдон ажратдик. Колхоз пахта териш машиналаридан унумли фойдаланишни асосий вазифа қилиб қўйди. Пахтаси машина блан териладиган участкалар олдиндан белгиланди, бу участкаларда бутун ёз давомида ҳамма агротехника тадбирлари Пахтачилик министрлигининг қўлланмасига мувофиқ равишда олиб борилди. Бу участкаларда ғўзалар машина блан териш талабларига тамомила жавоб беради. Биз ҳозир машина блан териладиган далаларда ғўза баргларини сун'ий равишда тўкиш учун тайёргарлик кўрмоқдамиз. Ғўза баргларини тўкишга сентябрь ойи ўрталарида киришилади. Бу иш аэропланлар ёрдами блан бажарилади.

Машина блан терилган пахтани ташиш учун юк автомашинаси ажратилди. Бундан ташқари, ҳарбир пахта териш машинасига бричка бириктиб қўйилади. Машина блан терилган пахтани ўлчаш ва қоплаш учун 50 килограммдан пахта сиғадиган яшик-замбиллар тайёрланади.

Пахтани машина блан териш бошланишидан икки кун илгари ҳарбир участкада машиналарнинг айланиши учун 5 метргача кенгликда йўл очилади. Шунингдек, ҳамма ўқариқлар кўмилиб, текисланади.

Машиналарнинг иш графиги тузилди. Пахта териш машиналари аввало 16 ва 18-нчи бригадаларда ишлаб, кейин 9 ва 10-нчи бригадаларга, сўнгра 11-нчи, 12-нчи, 13-нчи бригадаларга ўтадилар. 4 та бригаданинг ерида пахта машина блан икки марта терилади.

Машина блан териладиган участкаларда пахта қўл блан терилмайди.

Пахта машина блан териладиган участкаларни тайёрлаш ва теримни ўтказиш юзасидан бўлган ҳамма ишлар колхоз раисининг ўринбосари ўртоқ Тўрабоев раҳбарлигида олиб борилмоқда.

УРУҒЛИК ПАХТАНИ ТАЙЁРЛАШ

Колхозларнинг ўзларида махсус ажратилган юқори ҳосилли участкалардан териб олинган уруғлик чигитларни экиш жуда яхши натижа берганлигини назарга олиб, биз бу йил юқори ҳосилли 1-нчи, 7-нчи ва 15-нчи бригадаларда 2.562 центнер уруғлик пахта тайёрлашга, уни алоҳида тозалаб, 1951 йилда ана шу уруғлик чигитларни экишга қарор қилдик.

Уруғлик пахтани энг бўлиқ, ғўзанинг қуйи ва ўрта шохларидаги етилган, соғлом ва тўқ кўсаклардан териб олишни та'минлаш учун агрономлар уруғлик пахта терувчиларга махсус кўрсатмалар бермоқдалар.

Уруғлик пахтани териш жуда эҳтиётлик блан, пухта ишлашни талаб қилганлигини назарга олиб, териш нормаси 20 процент камайтирилади.

Уруғликнинг сифатини яхшилаш учун биз терилган уруғлик пахтани хирмонларда 4—5 кун қуритамиз. Шу вақтда уруғлик пахта яна бир марта диққат блан текширилиб, унга аралашиб қолган етилмаган ва касалланган пахталар, шунингдек чўп-ҳаслар чиқариб ташланади. Юқори сифатли уруғлик тайёрлаш учун жавобгарлик дала мудири ўртоқ Бекелдиевга юклатилди.

Бутун уруғлик пахта 30 тоннадан айрим-айрим қопланиб, тозалаш учун тайёрлаш пунктига алоҳида топширилади.

Тайёрлаш пункти ва пахта заводида уруғлик пахтамизнинг ва уруғлик чигитларнинг аралаштириб юборилишига йўл қўймаслик учун, биз ўз вакилимизни ажратдик. Бу вакил уруғлик пахтанинг тозаланишини бошидан охиригача кузатиб туриши лозим. Биз уруғлик чигитни сақлаш учун махсус бино ажратдик.

ПАХТАНИ СОРТЛАРГА АЖРАТИБ ТЕРИШ ВА ПАХТАНИНГ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ

Биз ўтган йили ҳамма бригадада пахтани сортларга ажратиб теришни та'мин этмай, хатога йўл қўйдик. Шунинг учун фақат 65 процент миқдорида биринчи сорт пахта топшираолдик.

Бу йил колхозимиз пахта тайёрлаш планини ошириб бажариш блан бирга, ҳосилнинг камида 80 процентини отбор, биринчи ва иккинчи сортлар блан топшириш вазифасини олди. Бу мажбуриятнинг бажарилиши ҳарбир теримчининг ишига боғлиқдир. Ҳамма теримчи блан пахтани сортларга ажратиб териш қоидалари ҳақида суҳбатлар ўтказилмоқда. Бригада ва звено бошлиқлари терим сифатини яхши назорат қилиб туришлари керак. Шу мақсадда Чортоқ тайёрлаш пунктининг ходимлари бригада ва звено бошлиқлари блан машғулот ўтказиб, уларга отбор, биринчи, иккинчи ва бошқа сорт пахтани қандай ажратиб теришни тушунтирдилар.

Биз пахта сифатини яхшилашда теримчиларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида отбор пахта терганлик учун белгиланган хаққа нисбатан 20 процент ва биринчи сорт пахта терганлик учун 10 процент кўп меҳнат куни ёзишга қарор қилдик.

Етилмаган ва нам пахтани теришга йўл қўймаслик учун назоратни айниқса кучайтирамиз. Бундан ташқари, сувдан қолган ерлардаги пахталарни ва касалланган пахталарни алоҳида териб олиб, айрим-айрим топширишга қарор қилинди. Терим сифатини назорат қилиб туриш учун ҳамма бригадага правление а'золари ва партия бюросининг а'золари бириктиб қўйилди.

Биз сортларни аралаштириб юборган, пахтани сортларга ажратиб териш қоидаларини бузган теримчиларга нисбатан қаттиқ чоралар кўрамиз. Хирмонларда ишловчи колхозчилар қуритиш вақтида сортларнинг аралаштирилишига йўл қўймасликлари ва пахтани тайёрлаш пунктига саноат сортларига қараб жўнатишларини та'минлаш учун, хирмонларда ишловчи колхозчилар олдига ҳам катта талаблар қўямиз.

НОБУДГАРЧИЛИККА ҚАРШИ КУРАШ

Давлатга пахта топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни бажаришда нобудгарчиликка қарши кураш ғоят катта аҳамиятга эгадир. Биз энг охирги кўсаккача ҳамма пахтани далалардан териб олиб, уни давлатга тўла топширишимиз керак.

Ана шунинг учун биз барча теримчилардан чаноқларда пахтани сра қолдирмай теришни, ерга тўкилган пахтани териб олишни, ҳосилни пайхон қилишдан ва ўғирланишдан сақлашни қаттиқ талаб этамиз. Колхоз бухгалтери ўртоқ Мусобоевга, бош табельчи ўртоқ Эгамбердиевга ҳар куни терилган пахтани аниқ ҳисобга олиб, пахтани тайёрлаш пунктига тегишли ҳужжатлар блан жўнатиш вазифаси топширилди.

Бригада бошлиқлари терим сифатини шахсан ўзлари текшириб кўриб, теримчининг чаноқларда пахтани қолдириб кетаётганлиги ёки пахта ерга тўкилганлиги аниқланса, мазкур теримчи тўкилган пахтани териб олмагунча унга меҳнат куни ёздирмасликлари керак.

Йўлларда тўкилган пахтани териб олишга катта э'тибор берилади. Бунинг учун 150 та яшик тайёрланиб, ҳар қаерга қоқиб қўйилади. Тўкилган пахталарни териш учун 12 киши белгиланди.

МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ ВА ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАР

Йиғим-терим айни кучайган вақтда колхозчиларнинг асосий қисми дала шийпонларида тунаб ишлайдилар. Дала шийпонларида колхозчиларнинг кўнгил очиши ва маданий дам олиши учун бутун шароит яратиб берилади. Колхоз правлениеси теримчиларнинг умумий овқатланиши учун етарли озиқ-овқат маҳсулоти ажратди. Ёш болалари бўлган ҳамма хотиннинг теримда унумли ишлаши учун ҳарбир дала бригадасида болалар яслилари ташкил қилинади. Болалар яслиларини жиҳозлаш вазифаси колхоз доимий болалар яслисининг мудири ўртоқ Тошбоевага топширилди.

Колхоз правлениеси болалар яслиларига ўйинчоқлар ва асбоб-ускуналар сотиб олиш учун маблағ ажратди. Далалардаги болалар яслиларида ишловчи тарбиячилар 1 сентябрьгача доимий ясли ҳузурида қисқа муддатли семинардан ўтадилар.

Дала шийпонларида аптечка (дорихонача)лар бўлади. Теримчиларни энг зарур моллар блан та'минлаш учун Қишлоқ матлубот жамияти кўчма дўкон ташкил қилади.

Колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга катта э'тибор берилади. Колхоздаги 30 коммунист ва 55 комсомолнинг ҳаммаси муҳим иш участкаларига бириктиб қўйилди. Улар шахсан намуна кўрсатиб, большевикча оташин сўз блан колхозчиларни ўзларига эргаштирмоқдалар. Партия ташкилоти оммавий-сиёсий ишлар планини тузиб, ҳарбир бригадага агитатор ажратди. Агитаторлар колхозчиларга баланд овоз блан газеталар ўқиб бермоқдалар. «Жанговар варақа»лар чиқармоқдалар. Агитация ишларида колхозчиларга етиштирилган ҳосил миқдорига қараб меҳнат ҳақи тўлаш тартибини тушунтириш катта ўрин тутади.

Ҳар куни кечқурун дала шийпонларида бригада бошлиқларининг қисқача кенгашлари ўтказилади. Бу кенгашларда бригада бошлиқлари кунлик иш якунлари ҳақида ахборот бериб, илғорларнинг ишларини кўрсатадилар, камчиликларни айтиб берадилар. Сўнгра ишни яхшилаш тадбирлари белгиланади.

Агитаторлар илғорларнинг тажрибасини умумлаштириб, бу тажрибани барча колхозчилар ўртасида ёядилар.

Колхозчиларни Совет Иттифоқида ва чет элларда бўлаётган воқиалардан ҳар куни хабардор қилиб туриш мақсадида, дала шийпонларига радиоприёмниклар қўйилади. Теримчилар учун халқаро аҳвол ва кундалик сиёсат ҳақида камида ҳафтада бир марта лекция ўқиб турилади. Ҳафтада бир марта кинофильм кўрсатилади ва концертлар қўйиб берилади.

Социалистик мусобақа якунлари ҳарбир бригадада кўрсаткич тахталарга ёзиб борилади. Бригада ва звенолар учун кўчма қизил байроқ та'сис қилинди. Бу кўчма байроқлар топшириқни ошириб бажариш учун бошланган мусобақада биринчиликни олган бригада ва звенога ҳар беш кунда топшириб турилади. Мусобақадош бригадаларнинг ўзаро текшириши йўли блан ҳам социалистик мусобақа натижалари назорат қилиб борилади. Пахта териш ва топшириш илғорларининг фоторасмлари қўйилади.

Планимизда белгиланган тадбирларнинг ҳаммаси бир мақсадни, я'ни йиғим-терим даврида ғайрат блан ишлашни, пахта топшириш давлат планини муддатидан илгари бажаришни, бутун пахта ҳосилини сра нобуд қилмай, энг охирги кўсагигача териб олиб, уни тўла-тўкис давлатга топширишни кўзда тутади.

КУЗГИ-ҚИШКИ ТАДБИРЛАР

Планимизда 1951 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштиришга тайёргарлик кўриш ишлари катта ўрин тутади. Энг муҳим тадбирлардан бири—кузги шудгордир. Ана шунинг учун биз йиғим-терим ишларини ҳамма бригадада ерларни 20 ноябрьдан кечикмай ғўзапоядан тозалаб бўлишни кўзда тутиб уюштирамиз.

Биз бутун колхозда пахта терими тамомланишини кутиб турмай, бирон участкада терим тугаши блан дарҳол ғўзапояни йиғиштириб оламиз ва ерни шудгорлашни бошлаб юборамиз.

Биз бу йил янги суғориш системасига ўтиш юзасидан ҳам катта ишлар қилишимиз керак. Ноябрь ойида ва декабрнинг бошларида 150 гектар ерда суғориш участкаларини йириклаштирамиз.

Кузги-қишки ишларни ўтказиш учун бу йил колхозимизда 7 та ҳайдов трактори, шу жумладан 2 та НАТИ трактори ва 2 та ДТ-54 трактори, шунингдек 6 та чопиқ трактори ишлайди. Биз Совет давлати берган ана шу машиналар ёрдами блан 1951 йилда чигит ва беда экиш учун 810 гектар ерни шудгорлаб қўяоламиз. Кузги шудгорни чимқирқарли плуглар блан 25—28 сантиметр чуқурликда ўтказамиз ва ҳайдаш олдидан ерга минерал ҳамда маҳаллий ўғит соламиз.

☆

Пахта териш ва топшириш плани 25 августда колхозчиларнинг умумий йиғилишида муҳокама қилиниб, тасдиқланди. Колхозимизнинг а'золари бу иш планида белгиланган ҳамма тадбирни кўрсатилган муддатларда амалга оширишга сўз бердилар. Биз бу план бажарилади, деб ишонамиз. Давлатга пахта топширишни Улуғ Октябрьнинг 33 йиллигигача бажарамиз.

Б. ҚОДИРОВ.
Наманган область, Чортоқ районидаги Сталин номли колхоз правлениесининг раиси.

В. ХОЛМИРЗАЕВ.
Колхоз партия бюросининг секретари.

Д. БЕКЕЛДИЕВ.
И. МИРАБДУЛЛАЕВ.
Т. РУСТАМОВ.
Участка дала мудирлари.

Стахановчилик ҳаракати — социалистик мусобақанинг янада юксалиши, янги ва юқори босқичидир

Шонли меҳнат самаралари

(Тошкентдаги Сталин номли тўқимачилик комбинатининг бош инженери ўртоқ А. В. Терюшнов блан суҳбат)

Бундан ўнбеш йил муқаддам, Алексей Стаханов меҳнатда ажойиб рекорд қўйиб, социалистик мусобақа тарихида янги саҳифани очган кунларда эндигина ишга туширилган комбинатимиз мамлакатга биринчи марта маҳсулот берабошлади.

Саноатнинг барча соҳаларидаги ишчилар Стахановнинг ташаббусига қўшилдилар. Коммунизм қуриш йўлидаги бу қудратли ҳаракатни тўқимачилик саноатида Вичуга тўқучилари Евдокия ва Мария Виноградовалар бошлаб берди. Комбинатимизда Виноградовалар ташаббусига биринчи бўлиб қўшилган О. Н. Туровская, Ф. И. Петришчева ва бошқа кўпгина ўртоқлар айрим меҳнат процессларини бажариш учун вақтни тўғри тақсимлаш, иш усулларини такомиллаштириш ва станокларни идора қилишни тўғри ташкил этиш йўли блан эски нормадагидан бирнеча марта кўп станокда ишлаш мумкинлигини кўрсатдилар. Шунингдек комбинатнинг илғор йигирувчиларидан Т. Ермуҳамедова, Х. Солихўжаева, Е. М. Горшенина, мастер ёрдамчилари Ш. Аҳмедов, Т. Қодиров ўртоқлар ва бошқа жуда кўп ишчилар стахановча ишлайбошладилар. Улар иш кунидан тўла фойдаланиш, эскирган қисмларни ўз вақтида алмаштириш йўли блан ускуналарнинг иш унумини оширишга эришдилар ва кўп станокда ишлашга кўчдилар.

Комбинат ўса ва юксалаборди. 1939—40 йилларда комбинатнинг иккинчи навбати қурилиб, ишга туширилди. Цехларга янги ускуналар келтирилди. Бунда ишчилар ўқидилар, техникани эгалладилар ва уни такомиллаштирабордилар. Ҳарбир машинадан максимум даражада фойдаланиш йўлларини астойдил ўрганган жуда кўп ёш ишчилар стахановчиларнинг қаторларига қўшилдилар. Комбинат ма'мурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари стахановча иш усулларини кенг ёйишнинг янгидан-янги та'сирчан йўлларини ишга солдилар. Урушдан кейинги даврда «сешанбаликлар» ўтказиш стахановчилар тажрибасини оммалаштиришнинг энг яхши усули бўлиб қолди. Сешанба кунлари тўқимачилар саройида илғор тўқучилар, йигирувчилар, мастер ёрдамчилари ва бошқа касблардаги стахановчилар новаторлик усуллари блан меҳнат унумини оширганликлари ҳақида ишчиларга лекциялар ўқийдилар. Бу йил ёш тўқучилардан Андреева ва Аристархова, йигирувчилардан Синицина ва Лебедева, бўёқчи Хўжаматова ўртоқлар ва бошқаларнинг лекциялари айниқса мароқли ўтди.

Стахановчилик мактаблари илғор иш усулларини оммалаштиришда катта роль ўйнамоқда. Йилнинг биринчи ярмида 700 киши стахановчилик мактабларини тамомлаб чиқди. Бундан ташқари комбинатда стахановчиларнинг тажрибаларини оммалаштириш юзасидан кенгашлар ўтказилди, техминимум тўгараклари, техникани ўрганиш курслари ишламоқда.

Комбинатнинг фабрика ва заводларида стахановчилик ҳаракати тобора кенг ёйилмоқда. Стахановчилар комбинат ишчиларининг 41,5 процентини ташкил этади. Ҳозир барча мастерлар ускуналардан тўла фойдаланишда Яригина усули блан ишлашга кўчдилар. Мингминглаб ишчилар Кононенко ва Рожневалар усули блан хомаш'ёни тежаб-тергаб сарфлаш учун курашмоқдалар. 800 бригада «а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқарувчи бригада» деган номни олиш учун социалистик мусобақага қўшилди. Бутун коллектив Ворошин усули блан ишлабчиқариш маданиятини ошириш учун актив курашмоқда.

II квартал якунлари бўйича социалистик мусобақада 2-нчи йигирув-тўқув фабрикаси биринчи ўринни эгаллади. Йигирувчи Тожиддинова, Рязанцева, тўқучи Шмайлова, Гушчина, мастер ёрдамчилари Исҳоқов ва Катанаев, раклист Калонов, машинист Абдураҳмоновларга «Илғор ишчи» деган ном берилди.

Тинчлик вахтаси кунларида коллектив айниқса яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Ишчилар пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш блан бирга, газламанинг сифатини яхшилаш ва хомаш'ёни тежаш учун курашмоқдалар. Комбинатда июль ойида ҳар куни 500 килограмм ва ундан ҳам ошиқ хомаш'ё тежалди. Биринчи фабрикада лентаровница цехининг ўзидагина (бошлиғи ўртоқ Аҳмеджонов) ҳар куни 110—115 килограмм пахта тежалмоқда. Биринчи фабрика коллективи Октябрьолди социалистик мусобақасида биринчиликни олиш учун курашиб, янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқда. Тўқучилардан Павленко, Петровская, Михалева ва бошқа ўртоқлар ҳар куни пландан ташқари юз метр ва ундан ҳам кўп газлама ишлаб чиқармоқдалар. Донгдор тўқучи Нурия Мақсумова тинчлик вахтасида ишлаб, 99,6 процент а'ло сифатли маҳсулот топширмоқда. Мастер ёрдамчиси коммунист ўртоқ Холиқов ўз комплектида августнинг 15 куни ичида мамлакатга пландан ташқари 6 минг метр газлама беришга муваффақ бўлди. 84 тўқув станогини бошқарувчи мастер ёрдамчиси ўртоқ Катанаев ускуналардан унумли фойдаланиш блан бирга а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга эришди. У нормасини 130—145 процентга етказиб бажармоқда.

Стахановчилик ҳаракатининг ривожланиши туфайли комбинатда меҳнат унуми ҳам ошди, бешйилликнинг тўрт йили ичида меҳнат унуми 48 процент, тўқимачилик ишида эса икки мартадан кўпроқ ошди.

Комбинат коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан 1949 йилдаёқ бешйилликнинг сўнги йилига мўлжалланган даражага етди. Ҳозир комбинатда биринчи ишга туширилган кундагидан 11 марта кўп газлама ишлаб чиқарилмоқда.

IV кварталда комбинатда маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпаяди. Комбинат коллективи ускуналарнинг иш унумини ошириш учун курашмоқда. Ҳозир машиналар ремонт қилинмоқда, технология процессларини яхшилаш, стахановчилар мактаблари ва тўгаракларни кенгайтириш, сменаларни қабул қилиш ва топширишда янги тартиб ўрнатиш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Тўқучилар стахановчилик ҳаракатининг ўнбеш йиллигини меҳнат соҳасида янги ютуқлар блан кутиб олдилар.

Кундалик ишлабчиқариш нормаларини ошириб бажараётган стахановчилар. **Суратда:** (чапдан) Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатига қарашли 2-нчи тўқув фабрикасининг мастер ёрдамчиси **Афзал Акбаров,** Тошкентдаги 1-нчи пойафзал фабрикасининг стахановчиси, енгил саноатдаги стахановчиларнинг Бутун Иттифоқ социалистик мусобақасида биринчи ва иккинчи ўринни олган **Г. Брук,** Йўллар министрлигига қарашли Тошкент машинасозлик заводининг 13 йиллик иш нормасини бажарган энг яхши стахановчиси **Носир Юнусов** ўртоқлар.

А. Ашкинезер ва И. Глауберзон фотоси.

Пахтачиликда стахановчилик ҳаракатини тобора кучайтирамиз

Бундан 15 йил бурун мамлакатимиз саноатида бошланган стахановчилик ҳаракати қишлоқ хўжалигимизда ҳам кенг ривож топди.

Бизнинг колхозимиз илгари пахтадан жуда кам ҳосил оларди. Стахановчилик ҳаракати туфайли ажойиб меҳнат эгалари етишиб чиқди ва ҳосил мисли кўрилмаган даражада юқори кўтарилди.

Бу йил колхозимиздан уч кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди, 100 га яқин колхозчимиз орден ва медальлар блан мукофотланди. Бу мукофотлар колхозчиларимизни беҳад қувонтирди. Улар бунга пахта далаларида стахановча меҳнат қилиш орқали эришдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўтихон Қулбекова бошлиқ звено ўтган йили гектаридан 69,5 центнердан пахта топширган эди. У бу йил гектаридан 100 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган. Ҳозир унинг пахтаси текис очилди.

Ўтган йили гектаридан 70 центнердан ҳосил етиштирган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳоким Имомов бошлиқ звено пахта теришга 28 августдан киришди. Звено пахта планини 12 октябрьда бажариш ва ҳамма ҳосилни 1 ноябрьгача тамом йиғиштириб олиб, кузги шудгорни 15 ноябрьгача тугаллашга қарор қилди ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Нортожиев бошлиқ звенони мусобақага чақирди.

Стахановчилик ҳаракатининг ўсиши орқасида колхозимизда бирнеча ўнлаб чевар теримчилар етишди. Пахта теримига тушиш олдида колхоздаги теримчиларнинг кенгашини ўтказдик. Кенгашда кўпчилик теримчи бу йил 7—10 минг килограммдан пахта териш учун ўз зиммасига мажбурият олди.

Теримчилар мусобақасини кенгайтириб юбориш мақсадида бригадалар учун битта, звенолар учун 2 та, илғор теримчилар учун 4 та кўчма қизил байроқ та'сис этилди. Ҳарқайси бригадага Ҳурмат тахтаси ўрнатилди. Пахта теримига аталиб, деворий газета ва жанговар варақалар чиқарилабошлади.

Бизнинг колхоз а'золари бу йил 519 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Биз бу мажбуриятни тўла адо этиш учун барча куч ва имкониятларимиздан фойдаланамиз. Йиғим-теримга боғлиқ ишларнинг ҳаммасини стахановча тез сур'ат блан бажарамиз.

Партия ва ҳукуматимизнинг йиғим-терим тўғрисидаги қарори асосида колхознинг пахта териш ва тайёрлаш планини тузиб чиқдик. Планга мувофиқ, пахта теришни август ойидан бошладик ва сентябрь ойида йиллик планнинг 60 процентини ва 25 октябрьгача қолган 40 процентини бажариб, 7 ноябрьгача далалаги ҳамма пахтани йиғиб-териб оламиз.

Б. ОТАҚУЛОВ.

Фарғона область, Олтиариқ районидаги Маленков номли колхознинг раиси.

Александр Чутких усули блан

1950 йилнинг бошида Ильич номли заводга бирнеча буюртмачи корхоналарнинг коллективларидан мактублар келди. Бу мактубларда ПР—750 маркали пилорамаларни мукаммаллаштириш зарурлиги кўрсатилган эди. Буюртмачиларнинг мактублари ишлабчиқариш кенгашларида, стахановчиларнинг йиғилишларида, партбюро мажлисларида, партия йиғилишларида ва корхона мутахассисларининг кенгашларида қизғин муҳокама қилинди.

Пилорама тайёрлашнинг янги технологиясини ишлаб чиқишга қарор берилди. Пилорамани янгилаш, машинанинг айрим детальларидан фойдаланиш муддатларини ошириш учун кураш бошланди.

Стахановчи новаторлар бу вазифани бажаришда ҳал қилувчи роль ўйнади. Талантли ёш модельчи ўртоқ Миркушин янги детальларнинг чизмалари асосида кекса ишчи ўртоқ Сергеев блан ҳамкорликда ишлаб, модельларни қисқа вақт ичида цехларга топширдилар. Ёш қуючи-қолипчилардан Ҳасанов ва Недонер ўртоқлар детальлар тайёрлаш муддатини икки баравар камайтирдилар. Улар брак маҳсулот чиқаришни деярлик тамомила тугатдилар. Рандаловчи токарьлардан Йўлдошев, Богомольский, Тўлаганов ўртоқлар детальлар тайёрлашда стахановча тиришқоқлик блан ишладилар. Стахановчи пайвандчилардан Амбарцумов, Линевский, Шпан ўртоқлар узелларни пайванд қилишда бракни тамомила йўқотдилар.

Александр Чутких усули блан а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш мусобақасига стахановчилар тобора кўпроқ қўшилмоқдалар. Пилорамаларни кўплаб ишлаб чиқаришда шатун, карабин сингари янги детальларни жорий этиш маҳсулот сифатини анча яхшилаш, пилорамаларнинг ишлаш муддатини ошириш имкониятини берди.

Завод стахановчилари ОДН маркали пахта териш машиналари учун детальлар ишлаб чиқаришда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Дизельлар учун поршень детальлари ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Илгари қуйиш бракларм 20—50 процентга етар эди, ҳозир эса брак детальлар бутунлай камайди.

Яқинда завод директорининг буйруғига мувофиқ 41 стахановчига детальларни техника контролидан ўтказмай, шахсий тамға солиб омборга топшириш ҳуқуқи берилди. Бу эса ишчиларда детальнинг сифати учун жавобгарликни янада оширди.

Ҳозир юзларча ишчилар детальларни шахсий тамға блан ишлаб чиқариш ҳуқуқи учун курашга қўшилдилар. Ильич номли завод коллективи Октябрьнинг 33 йиллиги шарафига тинчлик вахтасида ишлаб, фабрика маркасининг ша'ни учун курашни кучайтириб юборди. Қуйиш ишида бракни йўқотиш юзасидан ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар ҳали кўп. Аммо бу соҳада биринчи ютуқлар қўлга киритилди ва шубҳа йўқки, коллектив бу курашда ҳам янгидан-янги муваффақиятларга эришади.

Ильич номли завод коллективи Тошкент саноат корхоналарининг илғор отрядларидан биридир. Завод ишлабчиқариш планларини ой сайин ошириб бажариб, мамлакатга пландан ташқари маҳсулот етказиб бермоқда, янги маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда. Бу меҳнат зафарларига эришишда стахановчи новаторлар меҳнат унумини ошириш учун курашни а'ло сифатли машина ва детальлар ишлаб чиқариш блан боғлаб олиб бормоқдалар.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Стахановча вахтада

Фарғона шаҳридаги кирза тўқув фабрикасининг коллективи Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги шарафига тинчлик вахтасида туриб ишлаши натижасида маҳсулот ишлаб чиқаришни тобора оширмоқда. Фабрика ишчилари умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ярим йиллик пландан ташқари 5.708 метр, июль ойида эса планга қўшимча равишда 213 метр кирза маҳсулоти ишлаб чиқарди. Ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг 99,4 проценти биринчи сортдан иборатдир.

Фабриканинг Орлов, Шепухин, Сисоев ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари тинчлик вахтасида туриб, фидокорона меҳнат қилишлари туфайли июль ойи топшириғини 130—140 процентга етказиб адо этдилар.

Фабрика коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги кунигача бажариш мажбуриятини олиб, фидокорона меҳнат қилмоқда.

С. ҚОСИМОВ.

Фидокорона меҳнат қиламиз

Мен энди 24 ёшга кирдим. Ёшдошларим мендан кўпинча:

— Собиржон, шундай ёшсан-у, қандай қилиб малакали мастер бўлиб олдинг?—деб сўрайдилар.

Мен уларнинг саволига завқ блан жавоб бераман.

Тўғрисини айтсам, бу осон иш эмас эди. Ҳали ҳам эслайман: 1943 йил, Улуғ Ватан уруши фронтларида шиддатли жанглар бораётган пайт. Мен ҳали ёш эдим. Шунинг учун ҳам қўлимга қурол олиб жонажон Ватанимни душмандан ҳимоя қилишга боролмадим. Ана шу оғир кунларда Ватанга ёрдам бериш орзуси менга тўғри йўлни—заводга кириб ишлаш йўлини кўрсатди. Бошда иш оғир бўлди. Менинг билимим ҳам, тажрибам ҳам йўқ эди. Шу сабабли мен кўп вақтимни ўқишга, янги касбни ўрганишга сарфладим. Кўпинча ишдан кейин ҳам цехда қолиб, малакали рус мастерларининг ишини синчиклаб ўргандим.

Ана шу малакали рус мастерлари шлифовка станогининг тузилишини, станок қисмларининг бир-бирига та'сирини, детальларнинг бажарадиган ишларини менга қунт блан ўргатдилар.

Бир куни мастер Тришин менга бир китоб берди. Мен бу китобни ҳавас блан ўқидим. У менга кутубхонадан техника масалаларига доир китоблар олиш ҳақида маслаҳат берди. Мен кечалари китоб ўқиб, кундузлари эса ишлаб ва мастерлардан ўрганиб, малакамни оширдим.

Ҳозир мен 7-нчи даража шлифовка мастери бўлиб ишлайман. Лекин стахановчилар эришилган муваффақиятлар блан чегараланиб қолмайдилар. Ҳамма вақт ўқиш керак. Партия ва улуғ Сталин талаб қилганича қунт блан ўқиш керак. Мен ҳозир иккинчи касбни — заточник касбини ҳам ўрганиб, ўз малакамни ошириш учун тинмай ишлайман.

Стахановчилар ўзлари ўсиш блан чегараланиб қололмайдилар. Планларини бажармаётган ишчиларни ҳам илғорлар қаторига чиқариш керак. Шундай қилгандагина бутун бригада, цех ва заводнинг давлат планларини бажаришига эришиш мумкин. Шу сабабли мен тажрибамни янги келган ишчиларга ўргатаман. Менинг шогирдларим жуда қобилиятли ишчилар бўлиб етишдилар. Расулев блан Бурянов энди 5-нчи разряд шлифовкачи бўлиб ишлаётирлар.

Тинчлик вахтаси кунларида мен смена топшириқларини 200—220 процент бажараётирман. Менинг шогирдларимдан ҳозир малакали ишчи бўлиб етишган Расулев кунлик смена нормасини 150—180 процентга етказиб бажармоқда. Биз стахановчилар яна ҳам яхшироқ ишлаш учун курашамиз.

С. КОМИЛОВ.

Тошкентдаги электр лампалар заводи 45-нчи цехининг стахановчиси.

Чирчиқ илғорларининг ютуқлари

Чирчиқ шаҳрининг меҳнаткашлари Стокгольм Мурожаатига имзо чекаётиб, ишлабчиқаришда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш мажбуриятини олган эдилар. Уларнинг сўзлари блан ишлари бир бўлиб чиқди. Июль ойи планини 109 процент бажарган «Чирчиқсельмаш» заводи коллективи август ойи планини ҳам муддатидан олдин адо этиб, 20 сентябрьгача сентябрь ойи планини бажариш мажбуриятини олди.

Чирчиқдаги пойафзал фабрикасининг стахановчилари ҳам яхши муваффақиятларга эришдилар. Абдуллаева, Рубинович, Сергеев ва Сулаймонов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадалар тежалган хомаш'ё ҳисобига пландан ташқари пойафзал тикиб, нуқул а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Чирчиқдаги йирик корхоналардан бири бўлган электрохимия комбинатида стахановчилик ҳаракати тобора авж олмоқда. Бунда кўпгина бригадалар, сменалар ва цехларнинг коллективлари смена бошлиқлари Дуйсенхонов ва Шифриналарнинг ташаббусига қўшилиб, ёппасига стахановча ишлашга кўчмоқдалар.

Г. РОЗЕНБЛИТ.

Барча ишчилар нормани ошириб бажармоқда

САМАРҚАНД. («Қизил Ўзбекистон» мухбиридан). Шаҳардаги йирик «Красний двигатель» заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари миллионларча кишилар қаторида Стокгольм Мурожаатига имзо қўйиб, янги уруш оловини ёқучи агрессорларнинг ифлос ниятларини пучга чиқариш, тинчлик байроқдори бўлган Совет Иттифоқининг қудратини янада мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Заводда стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлаш бошланганидан буён ўртоқ Капустян бошлиқ 2-нчи цех ишчилари олдинги ўринда бормоқдалар. Бу цех июль ойи топшириғини 131 процент бажаргани каби августнинг 20 кунлик топшириғини ҳам анча ошириб бажарди. Цехдаги ҳамма ишчилар кунлик иш нормасини ошириб адо этаётирлар. Кейинги кунларда брак ҳам анча камайди.

Ўртоқ Шаталов бошлиқ цехда ўртоқ Ҳожи Муҳаммедов бошчилигидаги қуючилар бригадаси шу кунларда топшириқни 200 процент адо этаётир.

4-нчи цехнинг ўртоқ Мажидов бошлиқ бригада токарьлари стахановча тинчлик вахтаси кунларида кунлик топшириқни 200 процентга етказиб адо этаётирлар. Ўртоқ Ражабов бошлиқ бригада токарьларидан Усмонов, Шодиев ўртоқлар 0,11—0,12 маркали қисмларни тайёрлашда стахановча меҳнат қилаётирлар. Токарь Фазазянов вахта кунларида 4 станокда ишлашга кўчди.

Ғ. АШУРОВ.

Замонамизнинг қудратли ҳаракати

Бундан ўнбеш йил муқаддам, 1935 йил 31 августда Донбассдаги «Центральная-Ирмино» шахтасида ишловчи ёш забойчи Алексей Стаханов бир сменада 102 тонна кўмир қазиб, ишлабчиқаришда янги рекорд қўйди. Белгиланган норма 14,5 марта ошириб бажарилди. Стахановнинг ташаббуси кўмир саноатидагина эмас, балки саноатнинг бошқа тормоқларида ҳам қизғин қувватланди. Стаханов, Дюканов, Бусигин, Кривонос, Мусинский, Виноградовалар ва бошқа жуда кўп ишлабчиқариш новаторларининг ажойиб ютуқлари бутун мамлакатга ма'лум бўлди. Шундай қилиб, социалистик мусобақанинг янги юқори босқичи бўлган стахановчилик ҳаракати бошланиб кетди.

Стахановчилик ҳаракати жуда қисқа вақт ичида саноатнинг барча соҳаларига ёйилди, кейинчалик қишлоқ хўжалигига ҳам тарқалди. Стахановчилик ҳаракати ўртоқ Сталин айтганидек, ҳозирги замоннинг энг ҳаётчан ва енгилмас ҳаракати бўлиб қолди.

Кишининг киши томонидан эксплоатация қилиниши йўқотилган, ишчилар синфи қашшоқлик офатидан абадий қутилган, миллион-миллион оддий кишиларнинг меҳнати эса шон-шараф, жасурлик ва қаҳрамонлик иши бўлиб қолган совет социалистик тузумидагина новаторларнинг бундай қудратли ҳаракати вужудга келиши ва мисли кўрилмаган даражада кучли суратда ривожланиши мумкин эди.

Стахановчилик ҳаракатининг келиб чиқиши ва ривожланиши улуғ Сталин номи блан чамбарчас боғлангандир. Ўртоқ Сталин стахановчиларнинг биринчи Бутун Иттифоқ кенгашида сўзлаган тарихий нутқида стахановчилик ҳаракатини илмий асосда та'рифлаб берди ва меҳнат унумини янада оширишда унинг ғоят катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб, бундай деган эди: «Ишчилар синфининг маданий-техника жиҳатидан ана шундай кўтарилишигина ақлий меҳнат блан жисмоний меҳнат ўртасидаги қарама-қаршиликнинг асосларини қўпориб ташлайолади, социализмдан коммунизмга кўчабошлаш учун зарур бўлган меҳнат унумининг баланд даражада бўлишини ва исте'мол аш'ёларининг мўл бўлишини фақат угина та'мин қилаоладики, бунда ҳечқандай шубҳа бўлиши мумкин эмас» («Ленинизм масалалари», Уздавнашр, 11-нчи нашри, 615 бет).

Ўртоқ Сталин стахановчилик ҳаракатининг манба'ларини ва илдизларини очиб берди. Стахановчилик ҳаракатига даставвал мамлакатимиздаги ишчилар ва барча меҳнаткашлар моддий аҳволининг яхшиланиши асос бўлди. Стахановчилик ҳаракатининг иккинчи манбаи мамлакатимизда эксплоатациянинг йўқлигидир. Бизда меҳнаткашлар эксплоататорлар учун эмас, балки ўзлари учун, ўз синфи учун, ўзларининг социалистик жамияти учун ишлайдилар.

Стахановчилик ҳаракатининг учинчи асоси—янги техникадир. Етарли миқдорда янги техника бўлмаса, бизда стахановчилик ҳаракати туғилмас эди. Чунки стахановчилик ҳаракати социалистик саноатни техника жиҳатидан қуроллантиришнинг ўсиши ва техника прогресси блан узвий боғлангандир.

Ниҳоят стахановчилик ҳаракатининг тўртинчи манбаи — янги техника блан қуролланган кадрларнинг ўсишидир. Стахановчилар — ишчилар синфининг техникани пухта эгаллаган ва ундан социалистик меҳнат унумини оширишда юқори кўрсаткичларга эришиш учун моҳирлик блан фойдаланаётган илғор кишиларидир. Стахановчилар — техника прогресси учун янги йўл очучи ишлабчиқариш революционерларидир.

Стахановчилик ҳаракати туғилиши блан меҳнат унуми янада тез ошабошлади. Биринчи бешйилликда социалистик саноатда меҳнат унуми ўрта ҳисобда йилига 8,2 процент ошган бўлса, иккинчи бешйилликда 14,9 процент ошди. Умуман олганда иккинчи бешйиллик мобайнида саноатда меҳнат унуми пландаги 63 процент ўрнига 82 процент кўпайди.

Стахановчилик ҳаракати иккинчи бешйилликда ва учинчи бешйилликнинг дастлабки уч йилида планнинг муваффақиятли бажарилишини та'минлади.

Социалистик мусобақа ва унинг юқори шакли бўлган стахановчилик ҳаракати совет халқининг Улуғ Ватан урушини муваффақиятли тугаллашида ғоят катта роль ўйнади. Совет кишиларининг ижодий ташаббускорлиги, меҳнат ғайрати ғоят ошганлиги ва уларнинг юксак ватанпарварлиги туфайли фронт ва мамлакат душман устидан ғалаба қозониш учун зарур бўлган ҳамма нарса блан тўла-тўкис та'минланди.

Ленин—Сталин партиясининг ғоят катта ташкилотчилик ишлари натижасида социалистик мусобақа урушдан кейинги йилларда, совет халқи урушдан кейинги даврда халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантиришнинг ўртоқ Сталин чизиб берган программасини амалга оширишга киришган пайтда янада кучайиб кетди. Бу даврда социалистик мусобақа янги, янада юқори босқичга кўтарилиб, умумхалқ ҳаракатига айланди.

Меҳнаткашларнинг меҳнат фаолияти хилма-хил шаклларга эгадир.

Илғор токарьлар, Сталин мукофотининг лауреатлари москвали Павел Биков ва ленинградли Генрих Борткевичлар ташаббуси блан бошланган жадал ишловчилар ҳаракати металл қирқиш режимини тубдан ўзгартиб, металларни ишлашда меҳнат унумини анча оширишга ёрдам берди.

А. Чутких ташаббуси блан а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун бошланган кураш, Трехгорка мануфактурасининг мастер ёрдамчиси В. Ворошин ташаббуси блан бошланган ишлабчиқариш маданиятини ошириш мусобақаси, хомаш'ё ва материалларни комплекс асосда тежаш юзасидан Лидия Коробельникова ва Фёдор Кузнецовларнинг ташаббуси блан бошланган оммавий ҳаракат ва бошқа жуда кўп ватанпарварлик ташаббуслари урушдан кейинги йилларда совет кишиларининг активлиги янада ошганлигини кўрсатувчи далиллардир.

Ишчи ва колхозчи новаторларнинг ташаббуси фан ходимлари томонидан ҳартомонлама қўллаб-қувватланмоқда. Ленинград олимларининг ташаббуси блан фан ва техника ходимларининг ишлабчиқариш ходимлари блан ижодий ҳамкорликни оширишга қаратилган ажойиб ватанпарварлик ҳаракати кучайиб кетди. Бу ҳаракат—социалистик мусобақа ва стахановчилик ҳаракатини янада ривожлантирувчи муҳим шартлардан биридир.

Ёппасига стахановча меҳнатга кўчиш—урушдан кейинги йилларда стахановчилик ҳаракатида эришилган катта ютуқлардан биридир. Бу ҳаракат 1947 йилда «Калибр» заводининг мастери новатор Николай Российский ташаббуси блан бошланди. Ўртоқ Российский цех технологи новатор ўртоқ Коренцева блан мустаҳкам ҳамкорликда бирқатор ташкилий-техник ва технология тадбирларини амалга ошириб, қисқа вақт ичида ўз участкасида барча ишчиларнинг, сўнгра эса бутун мекрометр цехи ишчиларининг стахановча ишлашга ўтишини та'минлади. Икки йил ичида, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 32 йиллиги кунигача «Калибр» заводи мамлакатда биринчи бўлиб ёппасига стахановча меҳнатга ўтди.

Большевик-новатор Николай Российскийнинг ажойиб ташаббуси тез вақт ичида бутун мамлакатга ёйилди.

Стахановчилик ҳаракатининг ривожланиши ақлий ва жисмоний меҳнат ўртасидаги қарама-қаршиликни йўқотишни тезлаштиради. Меҳнатни ташкил қилиш ва ишлабчиқариш технологиясини тубдан такомиллаштираётган, илмий муассасаларининг кафедраларида лекциялар ўқиётган, ўз тажрибалари ҳақида китоблар ёзаётган, ўзининг маданий-техникавий билимини, ғоявий-сиёсий савиясини тинмай ошираётган ҳозирги стахановчи-новаторлар инженер-техник ходимлардан жуда кам фарқ қиладиган янги тип ишчилардир.

Янги техниканинг ҳартомонлама жорий қилиниши, социалистик мусобақанинг мисли кўрилмаган даражада кенг ёйилиши меҳнат унумини тинмай ошириш имкониятини берди. Урушдан кейинги сталинча бешйиллик даврида меҳнат унуми йил сайин 13—15 процент ошаборди. 1950 йилнинг биринчи кварталида меҳнат унуми ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 13 процент, иккинчи кварталда эса, ўтган йилнинг шу давридагидан 12 процент ошди.

Урушдан кейинги даврда колхоз қишлоғида социалистик мусобақа айниқса кенг ёйилди. Бу эса совет деҳқонларида социалистик онгнинг ўсганлигини кўрсатади.

Қишлоқ хўжалигининг жуда кўп илғорлари эришган муваффақиятлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони деган юксак унвонни олишга сазовор бўлдилар. Колхоз ва совхоз далаларининг юз мингларча стахановчилари, социалистик чорвачилик илғорлари ишда юқори кўрсаткичларга эришганликлари учун СССР орден ва медальлари блан мукофотландилар. Қишлоқ хўжалигининг донгдор новаторларидан икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олган пахта устаси, звено бошлиғи Басти Багирова, украинали колхозчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марк Озерний, чўчқа боқучи Александра Люскова ва бошқа жуда кўп ажойиб кишилар бор.

Совет кишиларининг барча ижодий ишида, совет халқининг ҳамма ғалабаларида большевиклар партияси ва ўртоқ Сталиннинг улуғ ташкилотчилик ва йўлбошчилик кучи яққол кўриниб турипти.

Коммунистлар партияси ва ўртоқ Сталин меҳнаткашларни коммунизм қурилишида янгидан-янги ғалабаларга бошлаб бормоқдалар. Партия халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини янада юксалтиришга эришмоқда.

Бундан ўнбеш йил муқаддам, стахановчилик ҳаракати эндигина бошланган пайтда, ўртоқ Сталин стахановчиларнинг биринчи Бутун Иттифоқ кенгашида сўзлаган тарихий нутқида бундай деган эди: «Бугун ҳали стахановчилар оз, лекин эртага уларнинг ўн баравар кўп бўлишига ким шубҳа қилаолади?.. стахановчилик ҳаракати бор кучи блан авж олиб кетади, мамлакатимизнинг ҳамма область ва районларини ўз ичига олади ва бизга янги муваффақият му'жизаларини кўрсатади» («Ленинизм масалалари», Ўздавнашр. 11-нчи нашри, 614 ва 627 бетлар).

Большевиклар партияси раҳбарлигида стахановчилар армияси мамлакатимизда коммунизм қуришнинг буюк сталинча планини амалга ошириш учун фидокорона курашаётган миллион-миллион совет меҳнаткашларини ўз қаторларига бирлаштиради. Сталин генийси совет халқларига ана шу улуғ мақсадга эришиш йўлини ёритиб турмоқда.

В. ГОРИН.

ВЦСПСнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарига ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советининг раисига телеграммаси

Грек халқининг энг яхши фарзандларини ўлимга дучор қилаётган грек ма'мурларининг ўзбошимча ҳаракатлари муносабати блан ВЦСПС 29 августда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретарига ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советининг раисига қуйидаги телеграммани юборди:

«НЬЮ-ЙОРК, Лейк-Саксесс

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Секретари Трюгве Ли жанобларига

Хавфсизлик Советининг Раиси жанобларига

Ўлим жазосига ҳукм қилинган грек демократларининг оналари, хотинлари ва болалари яқинда Совет ҳукуматининг бошлиғи И. В. Сталинга мурожаат қилиб, ўз қариндошлари ва яқинларининг жонини сақлаб қолишни сўрадилар. 2.877 ватанпарвар ўлимга ҳукм қилинган. Буларнинг айби фақат шуки, улар реакцияга қарши, мустақил, демократик, озод Греция учун курашган эдилар.

Совет касаба союзлари Грециядаги касаба союз арбобларидан 118 кишининг хатини олдилар. Ҳозирги вақтда Афина ҳарбий трибунали уларни суд қилмоқда. Греция касаба союзларининг ишчилар синфи манфаатлари учун фидокорона курашлари блан халққа ма'лум бўлган арбобларига 509-нчи антидемократик қонунга асосан айблар қўйилди. Греция ма'мурлари ана шу қонундан фойдаланиб, айбдорларга нисбатан энг қаттиқ жазо чораларини қўлланмоқчи бўладилар.

Сил касалига мубтало бўлган грек сиёсий маҳбусларининг оналари, хотинлари ва опа-сингилларининг ёзишига қараганда, Афина ма'мурлари гуманизмнинг ҳамма принципларини поймол этиб, ана шу сиёсий маҳбусларни Ўрта денгиздаги кимсасиз оролларга юбормоқчи бўладилар ва бунинг натижасида уларни қийналиб ўлишга маҳкум этмоқчи бўладилар.

Сизларга грецияли 12 онанинг хати ҳам ма'лум. Уларнинг фарзандлари гитлерчи босқинчиларга қарши мардона жанг қилган ва 1950 йил 10 августда махсус ҳарбий трибунал томонидан ўлим жазосига ҳукм қилинган.

Бу фактларнинг ҳаммаси Афина ма'мурларининг грек демократларига нисбатан террори ҳали ҳам давом этаётганлигини, грек ватанпарварлари шафқатсиз қирилаётганлигини исбот қилади.

Греция ма'мурлари халқнинг энг яхши фарзандларини, Грециянинг чин ватанпарварларини ўлимга дучор қилмоқдалар. Бутун Иттифоқ касаба союзлари Марказий Совети грек ма'мурларининг ана шу ўтакетган ўзбошимчаликларига қарши СССРнинг касаба союзларга уюшган меҳнаткашлари номидан норозилик билдиради ва қаттиқ ғазабланганлигини изҳор қилади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Секретари жаноблари, Хавфсизлик Советининг Раиси жаноблари, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави ва киши ҳуқуқлари тўғрисидаги декларация Сизларга ҳукм қилинган айбсиз кишиларнинг жонини сақлаб қолиш учун ҳамма чораларни кўриш мажбуриятини юклайди.

Бутун Иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети СССР меҳнаткашлари номидан Хавфсизлик Советидан қуйидагиларни сўрайди:

Грецияда тўхтовсиз давом этаётган террор ва одамларнинг кўплаб жазолаб ўлдирилиши тўғрисидаги масала дарҳол қараб чиқилсин ва Грециянинг монархист-фашист ҳукумати томонидан ўлимга маҳкум этилган 2.877 грек демократи ҳимоя қилинсин;

Сил касали блан оғриётган маҳбусларнинг қисматини енгиллатиш ва уларни ўлим оролларига юборишга йўл қўймаслик Греция ҳукуматидан талаб қилинсин.

Бутун Иттифоқ Касаба Союзлари Марказий Совети Хавфсизлик Совети киши ҳуқуқларини ҳимоя қилиши лозим бўлган халқаро орган сифатида ўз ҳуқуқларидан тўла фойдаланади ва террорни ҳамда сиёсий маҳбусларнинг кўплаб ўлдирилишини тўхтатиш учун амалий чоралар кўради деб ҳисоблайди.

ВЦСПС раиси В. КУЗНЕЦОВ.

1950 йил 29 август».

Совет ёзувчилари союзининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Советига мурожаати

Совет ёзувчилари союзининг секретариати Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Советига қуйидаги мурожаатни юборди:

«Нью-Йорк, Лейк-Саксесс

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Советига

Дун'ёдаги барча халқлар миллионларча тинч кишиларнинг тақдири учун, болалар ва кексаларнинг ҳаёти учун, миллионларча йигит ва қизларнинг истиқболи учун, бутун инсоният маданияти ва цивилизациясининг тақдири учун ғоят ташвишланмоқдалар.

Америка Қўшма Штатлари дипломатлари ва сиёсатчиларининг ҳаракати блан Қурияда қонли уруш бошланди, бунинг натижасида кун сайин неча минглаб тинч кишилар ҳалок бўлмоқдалар. Қуриянинг шаҳар ва қишлоқлари яксон қилинмоқда, қурия халқининг кўп асрлар мобайнида вужудга келтирган шонли маданиятининг самаралари йўқ қилинмоқда.

Биз, совет ёзувчилари немис фашизмига қарши қонли урушнинг бутун машаққатларини ўз халқимиз блан бирга бошдан кечирдик, вайрон қилинган шаҳарларни, кул қилиб кўкка совурилган маданий ва илмий муассасалар, кутубхона ва музейларни ўз кўзимиз блан кўрдик. Шунинг учун ҳам биз, америкали агрессорларнинг ваҳшиёна жиноятлари ва ёвузликларига қарши норозилик билдираётган қурия халқининг ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг қаҳр-ғазабини яхши англаймиз.

Биз Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Совети ўзининг бевосита бурчини бажаради, Қурияда тинчликни барпо қилади, қурия халқининг ўз тақдирини мустақил суратда ҳал этишига имкон беради деган умид блан Хавфсизлик Советига мурожаат қиламиз.

Америка агрессияси натижасида қилинган жиноятлар блан бирга янги фактлардан ҳам хабардор бўлдик. Америкали агрессорлар ва Ли Син Ман тўдаси томонидан етказилган зарарлар ва қилинган ёвузликларни текширувчи ва аниқловчи комиссиянинг, я'ни Бирлашган демократик ватан фронти комиссиясининг ахборотида кўрсатилган бу янги фактлар кишини жуда қаттиқ ғазаблантиради! Гап шу тўғрида борадики, далаларда ишлаётган тинч кишилар ўлдирилмоқда, америка авиацияси Қурия экономикасини барбод этиш ва қурия халқини қашшоқликка дучор қилиш мақсадида Қурия завод ва фабрикаларини ваҳшийларча ер блан яксон қилмоқда. Ҳарбий об'ектларга ҳечқандай алоқаси бўлмаган мактаблар, касалхоналар, уй-жойлар ваҳшийларча вайрон қилинмоқда. Қуриянинг ҳамма қисмида одамлар қони дар'ё-дар'ё бўлиб оқмоқда.

Бу тўғрида ғазабланмай ёзиб бўлмайди!

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Совети агрессорларнинг ёвузликларини бундан кейин ҳам тинчлик байроғи остида яшираолмайди!

Биз Хавфсизлик Советига мурожаат қилиб, уни ер юзидаги миллионларча кишиларнинг овозига қулоқ солишга, Қуриядаги қонли жиноятни тўхтатишга, агрессорларни жиловлашга ва Хавфсизлик Советининг ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг обрўсини тиклашга чақирамиз ва шуни талаб этамиз.

Биз бу талабимиз блан ўзимизни чинакам гуманизм улуғ ғояларининг тарғиботчиси учун бутун дун'ёга машҳур бўлган Лев Толстой ва Максим Горький каби классик рус ёзувчилари олиб борган курашни давом эттирувчилар деб ҳисоблаймиз.

Биз дун'ёнинг барча мамлакатларидаги энг отоқли ёзувчилар блан бирга шу талабни қўямиз; ҳозирги вақтда ҳукуматларнинг вакиллари Хавфсизлик Советида мажлис қилаётган мамлакатлардаги классик ёзувчилар, чунончи: америкали ёзувчилардан Уитмэн ва Драйзер, инглиз ёзувчиларидан Байрон ва Диккенс, француз ёзувчиларидан Зола ва Франс, норвеж ёзувчиси Ибсен, ҳинд ёзувчиси Тагор, Латин Америкаси мамлакатларидаги илғор зиёлиларнинг ақлини кўп йиллар мобайнида мафтун қилиб келган Энрике Хосе Родоларнинг абадий барҳаёт шон-шарафи бизнинг бу талабимизда мужассамдир.

Биз Совет Иттифоқи ёзувчилари номидан бутун дун'ё халқларининг кучли норозилик овозига ўз овозимизни қўшамиз ва талаб қиламиз:

1. Американинг Қуриядаги агрессияси дарҳол тўхтатилсин.

2. Қуриядаги тинч шаҳарлар ва аҳолининг бомбардимон қилиниши дарҳол ва албатта тўхтатилсин.

3. Ажнабий қўшинларнинг ҳаммаси дарҳол Қуриядан олиб кетилсин.

СССР Совет Ёзувчилари Союзи секретариати:

А. ФАДЕЕВ, К. СИМОНОВ, А. СУРКОВ, Н. ТИХОНОВ, А. КОРНЕЙЧУК, В. ВИШНЕВСКИЙ, А. СОФРОНОВ, А. ТВАРДОВСКИЙ, Л. ЛЕОНОВ, Ф. ПАНФЕРОВ, В. КОЖЕВНИКОВ, Б. ГОРБАТОВ».

Германия демократик республикасининг меҳнаткашлари Қуриядаги америка агрессиясининг тўхтатилишини талаб этмоқдалар

БЕРЛИН, 29 август. (ТАСС). Германия демократик республикаси қишлоқ ва ўрмон хўжалиги ходимлари касаба союзининг марказий правлениеси 450 минг ишчи, хизматчи ва илмий ходим номидан резолюция қабул қилди. Марказий правление бу резолюцияда Хавфсизлик Советини америкали агрессорларнинг Қуриядаги қонли авантюрасини тўхтатишга ва америка қўшинларини Қуриядан дарҳол олиб кетишга чақиради.

Германия демократик республикаси деҳқонларининг ўзаро ёрдам комитетлари бирлашмаси марказий правлениеси Хавфсизлик Совети номига юборилган мактубда Қуриядаги хотин-қизлар ва болаларнинг америкали ваҳшийлар томонидан кўплаб қирилаётганига қарши уюшган 600 минг деҳқон номидан қат'ий норозилик билдиради.

«Биз,—дейилади мактубда, — Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Совети америкали агрессорларнинг ёвузликларини дарҳол текшира бошлайди ва айбдорларни ҳарбий жиноятчилар сифатида жавобгарликка тортади деб умид қиламиз».

«Бун» химия комбинатидаги 18 минг ишчи ва хизматчининг норозилик резолюциясида бундай дейилади: «Соф виждонли ҳарбир киши америка империалистларининг ваҳшийликларидан қаттиқ ғазабланиши лозим». Комбинат меҳнаткашлари Ғарбий Германия ишчиларини американинг Қуриядаги террорини тўхтатиш учун ва Ғарбий Германияда империалистларнинг кўраётган янги ҳарбий тайёргарликларига қарши курашда Германия демократик республикасининг меҳнаткашлари блан бирлашишга чақирдилар.

Пальмиро Тольяттининг соғлиғи ҳақида

РИМ, 29 август. (ТАСС). «Унита» газетаси хабар беради: Тольятти Ивреа шаҳар касалхонасида врачларнинг доимий назорати остида соғайиб бормоқда. Дастлабки кунларда а'зосининг зарб еган жойлари оғриб турган бўлса ҳам ҳозир бу оғриқлар сезилмайди.

Хавфсизлик Советининг 29 августдаги мажлиси

НЬЮ-ЙОРК, 29 август. (ТАСС). Бугун Хавфсизлик Советининг мажлиси бўлди. Бу мажлиснинг дастлабки кун тартибида икки масала, я'ни Қурия масаласи ва Америка Қўшма Штатларининг Хитойдаги агрессиясига қарши, я'ни қуролли куч блан Формозага бостириб кирганига қарши Хитой халқ ҳукумати томонидан билдирилган норозилик масаласи турипти. Иккинчи масала Хитой халқ республикаси ташқи ишлар министри Чжоу Энь-лайнинг 24 августдаги мактубига ва Америка Қўшма Штатларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги вакили томонидан 25 августда ёзилган мактубга мувофиқ кун тартибига қўйилди.

Хавфсизлик Советининг раиси, Совет Иттифоқи вакили Я. А. Малик дастлабки кун тартибини э'лон қилгандан кейин, Қўшма Штатлар вакили Остин Хавфсизлик Совети бу кун тартибини овозга қўйишга киришишдан олдин ўзига сўз берилишини сўради.

Остин кун тартибидаги масалага тўхталди. Кун тартибида «Хитой халқ республикаси Марказий халқ ҳукуматининг Америка Қўшма Штатлари Хитой территориясига қуролли куч блан бостириб кирганлиги ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг бузилганлиги тўғрисидаги мактуби» дейилган. Остин, агар бу масаланинг ифодаси «Формоза масаласи ҳақида шикоят» деб ўзгартирилса, раис Малик бунга э'тироз қилмайдими, деб сўради. Агар Малик бу масалани шу ифода блан кун тартибига киргизишга рози бўлса, — деди Остин, — Қўшма Штатлар кун тартибини ма'қуллашга тайёрдир.

Малик бундай деди: Дастлабки кун тартиби Хитой халқ ҳукуматининг истагига мувофиқ тузилган, Хавфсизлик Совети бу масалани дастлабки кун тартибида ифода қилинганича ёки Қўшма Штатлар вакили таклиф этган шаклда қабул қилиши мумкин. Масалани овозга қўйиш, — деди Малик ўз сўзининг охирида, — уни ҳал қилишнинг энг яхши усули бўлса керак.

Гоминдан вакили Цзян Тин-фу узундан-узоқ гапириб, Хитой халқ ҳукуматининг шикоят мактуби муҳокама қилинишига қарши э'тироз билдирди.

Англия вакили Жебб кун тартибидаги масаланинг ифодасини ўзгартириш тўғрисида Остин киргизган таклифни қувватлади.

Сўнгра Совет Иттифоқи вакили сифатида Я. А. Малик гапириб, бундай деди: Хитой халқ ҳукумати ўз мактубида Қўшма Штатларни Хитой территориясига қуролли куч блан бостириб киришда айблайди ва Хавфсизлик Советидан Қўшма Штатларнинг ўз қуролли кучларини Тайвандан олиб кетиши учун чора кўрсин деб сўрайди. Қўшма Штатлар Тайванни ҳали ҳам Формоза деб атамоқдалар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставида талаб қилинишича, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг а'золари қуролли куч блан қўрқитишдан ва бирон мамлакатнинг сиёсий мустақиллиги ҳамда территориал бутунлигига қарши қуролли куч ишлатишдан тийилишлари керак. Хитой халқ ҳукуматининг телеграммасида, Қўшма Штатларнинг Уставдаги бу қоидани бузганлиги, я'ни Америка Қўшма Штатларининг ҳарбий-денгиз кучлари Тайванни оккупация қилганлиги айтилади. Шунинг учун,—деди Малик,—Хавфсизлик Совети Қўшма Штатлар бўйнига қўйилган бу айбни кўриши керак.

Сўнгра Малик айтдики, кун тартибидаги муҳокама қилинаётган масала Хитой халқ ҳукумати қўйган айбга мувофиқ ифода қилинган. 25 августда, — деди Малик, — Хавфсизлик Совети Қўшма Штатларнинг ташаббуси блан бу масалани муҳокама қилишга киришди. Америка Қўшма Штатлари вакили ўша вақтда Хавфсизлик Советида Остиннинг мактубини ўқиб эшитдирди. Фақат шундан кейингина Хавфсизлик Советида Чжоу Энь-лайнинг телеграммаси ўқилди. Малик дедики, Қўшма Штатларнинг Хавфсизлик Совети «Формоза тўғрисидаги масалани» кўрсин деб талаб қилиши ўринсиздир, чунки бу ерда гап Қўшма Штатларнинг қуролли босқинчилиги тўғрисидаги масала устида боради.

Малик бундай деди: Тайван уруш вақтида ва урушдан кейин қабул қилинган қарорларга мувофиқ Хитойнинг ажралмас қисми сифатида унга қайтариб берилди, бу масала герман фашизмига ва япон милитаризмига қарши олиб борилган урушга доир умумий масаланинг бир қисми сифатида ҳал этилди.

Малик, Хавфсизлик Совети олдида Хитой халқ республикасининг ажралмас қисми бўлган бу территорияга чет эл қуролли кучларининг бостириб кирганлиги тўғрисидаги масала турипти, деди. Малик, 7-нчи америка флоти Хитойнинг бирдан-бир қонуний ҳукуматининг бу оролга келишига тўсқинлик қилмоқда, деб та'кидлади. Малик яна айтдики, ҳозирги конкрет шароитда бу Формоза тўғрисидаги шикоят эмас, балки Қўшма Штатларнинг бу оролни босиб олиш мақсадида қуролли куч блан бостириб кирганлиги ҳақидаги масаладир. Қўшма Штатлар Қоҳира конференциясида ўз зиммасига олган мажбуриятларни бузиб, Тайванга бостириб кирмоқчи бўлади (Қоҳира конференцияси 1943 йилда Америка Қўшма Штатлари, Англия ва Хитой вакиллари иштироки блан бўлган ва унда Тайван Хитойнинг ажралмас қисми деб танилган эди.—**Редакция**).

Малик ўз сўзининг охирида айтдики, Совет Иттифоқи делегацияси ана шу мулоҳазаларни э'тиборга олиб, кун тартибидаги бу масала Хитой халқ ҳукумати тақдим этганидек ифода қилиниши керак деб ҳисоблайди.

Сўнгра Ҳиндистон вакили Рау гапириб, Ҳиндистон делегацияси дастлабки кун тартибидаги иккинчи масаланинг қабул қилинишини қувватлайди, броқ бу масала қисқачароқ ифода қилиниши ва масалага «қандай қараш кераклигини» олдиндан белгилаб қўймаслиги лозим деб ҳисоблайди, деди. Рау дастлабки кун тартибидаги иккинчи масалани «Формозага қуролли куч блан бостириб кирилганлиги ҳақида шикоят» деб ифода қилишни таклиф этди.

Америка Қўшма Штатлари вакили Остин Раунинг таклифига қўшилди.

Раис Малик масалани овозга қўйишдан олдин Раудан, сиз ўз таклифингизда Тайван ёки Формоза номи кўрсатилишини истайсизми, деб сўради. Рау, таклифда «Тайван (Формоза)га қуролли куч блан бостириб кирилганлиги ҳақида шикоят» дейилиши керак, деди.

Овозга қўйиш вақтида олти вакил — Англия, Қўшма Штатлар, Ҳиндистон, Норвегия, Франция ва Эквадор вакиллари Ҳиндистон таклифини ёқлаб овоз бердилар.

Дастлабки кун тартибидаги ифодани ёқлаб бир вакил — Совет Иттифоқи вакили овоз берди.

Малик СССР вакили сифатида гапириб, совет делегацияси дастлабки кун тартибидаги ифодани афзал кўрганлигини айтди. Сўнгра Малик кун тартибининг муҳокама қилинаётган масаласи етти овоз блан қабул қилинганлигини билдирди. Куба ва гоминдан вакиллари бу масалани кун тартибига киргизиш тўғрисидаги таклифга қарши овоз бердилар, Миср вакили овоз беришда бетараф қолди, Югославия вакили эса овоз беришда қатнашмади.

Сўнгра раис Я. А. Малик Хавфсизлик Совети Чжоу Энь-лайдан телеграмма олганлигини, бу телеграммада америка аэропланларининг Хитойдаги тинч аҳолига ҳужум қилганлиги билдирилганлигини, шунингдек Қўшма Штатларнинг бу айбга жавоб қайтариб ёзган мактуби олинганлигини айтди. Малик Хитой халқ ҳукуматининг бу шикоятини кун тартибига киргизишни таклиф этди.

Броқ Англия вакили Жебб бу ҳужжатларни кўрмаганлигини баҳона қилиб норозилик билдирди. Бунга жавобан Малик, агар Хавфсизлик Советининг а'золари бу ҳужжатлар блан танишиб чиқмаган бўлсалар, шу сабабли бу масала ҳақида ўз фикрларини айтаолмасалар, Хитой ҳукуматининг иккинчи шикоят мактубини кун тартибига киргизиш тўғрисидаги таклиф келгуси мажлисгача кечиктирилиши мумкин, деди. Хавфсизлик Совети Маликнинг таклифини қабул қилди.

Сўнгра Малик СССР вакили сифатида гапириб, Хавфсизлик Совети Хитой халқ ҳукуматига кун тартибидаги «Тайван (Формоза) оролига қуролли куч блан бостириб кирилганлиги ҳақида шикоят» деган масала Советда муҳокама қилинган вақтда иштирок қилиш учун ўз вакилларини юбориш ҳақидаги таклифномани истисно тариқасидаги тадбир сифатида дарҳол ма'қулласин, деб таклиф этди. Совет Иттифоқи, — деди Малик, — Устав моддаларига амал қилади. Устав қоидалари низо'да қатнашувчи томон сифатида Хитой халқ ҳукуматининг вакиллари иштирок қилишини талаб этади. Совет Иттифоқи бундан аввалги практикага ҳам амал қилади. Бу практика шундан иборатки, Хавфсизлик Совети мажлисида бирон низо' ҳақидаги масала муҳокама қилинган вақтда бу низо'да қатнашган томонларнинг вакиллари мажлисга чақириларди. Масалан, Индонезия, Фаластин ва Кашмирдаги низо'лар муҳокама қилинган вақтда шундай бўлди. Малик, Хитой халқ ҳукумати вакилларининг Пекиндан Лейк-Саксессга келишлари учун камида 3—5 кун вақт талаб қилинади, деди.

Остин Маликнинг таклифига э'тироз билдириб, Қўшма Штатлар масалани моҳияти бўйича муҳокама қилмасдан туриб, Совет Иттифоқининг таклифига қўшилолмайди, деди ва ҳали бундай таклиф киргизиш учун вақт келгани йўқ деб да'во қилди.

Малик раис сифатида бундай деди: Совет Иттифоқи Хитой халқ ҳукумати вакилларини чақириш ҳақида ҳозирданоқ таклиф киргизиши блан иш тартиби қоидаларини бузмади. Низо'да қатнашган ҳар икки томоннинг вакилларини мажлисга чақириш тўғрисидаги принципнинг бузилиши, — деди Малик, — адолатсизлик бўлур эди. Қурия масаласида бу принцип бузилди.

Сўнгра Малик Хавфсизлик Совети а'золарига Хавфсизлик Совети раисининг қарорини Хавфсизлик Совети қувватлаганлигини ёки қувватламаганлигини овозга қўйиш йўли блан ҳал этишни таклиф этди. Беш вакил — Қўшма Штатлар, Гоминдан, Куба, Норвегия ва Эквадор вакиллари бу таклифга қарши овоз бердилар; икки вакил — Совет Иттифоқи ва Югославия вакиллари таклифни ёқлаб овоз бердилар; тўрт вакил—Франция, Ҳиндистон, Англия ва Миср вакиллари овоз беришда бетараф қолдилар. Малик, менинг қарорим ўз кучида қолади, чунки бу таклифга қарши фақат беш овоз берилди, ҳолбуки раиснинг қарорини бекор қилиш учун етти вакил қарши овоз бериши керак, шунинг учун Совет Иттифоқининг таклифи овозга қўйилади, деди. Малик қуйидаги текстни ўқиб берди.

«Хитой халқ республикасининг Марказий халқ ҳукумати Тайван (Формоза) оролига қуролли куч блан бостириб кирилганлиги тўғрисида шикоят қилганлиги сабабли, Хавфсизлик Совети Хитой республикаси Марказий халқ ҳукумати вакилини Хавфсизлик Советининг мажлисига чақиришга қарор қилади».

Англия вакили Жебб Совет Иттифоқининг таклифи Хитой халқ ҳукумати вакилини Хавфсизлик Советининг ҳамма мажлисларида иштирок қилишга чақириш деб тушунилмасмикан деб ташвишланганлигини айтди. Малик мажлисга чақириш тартиби аниқ белгиланганлигини тушунтириб берди, шу блан бирга Жеббга агар истаса ўзгартириш киргизиши мумкинлигини айтди.

Шундан кейин Жебб, Хитой вакили фақат Формоза тўғрисидаги масала муҳокама қилинадиган мажлисларгагина таклиф этилади, деб уқдириб ўтишдан иборат қўшимча жумла киргизишни таклиф қилди.

Шундан кейин Малик бу тузатиш совет делегацияси учун мақбул эканлигини айтди.

Қўшма Штатлар вакили Остин «шошма-шошарлик» хавфли эканлиги ҳақида Хавфсизлик Совети а'золарини «огоҳлантириб», масаланинг овозга қўйилишига тўсқинлик қилмоқчи бўлиб уринди. Остин бу таклифнинг оқибатлари қандай бўлишидан қат'ий назар, унга қарши овоз беражагини айтди.

Малик масала ҳал қилинганлигини ва раиснинг қарори ўз кучида қолганлигини айтиб, Қўшма Штатлар вакилининг ҳаракатидан таажжубланганлигини билдирди. Қўшма Штатлар вакилининг овоз бериш вақтида Хавфсизлик Совети а'золарига таз'йиқ қилишга уриниб, иш тартиби қоидаларини қўпол равишда бузаётганлигини айтди.

Америка Қўшма Штатлари вакили,— деди Малик, — изчил йўл тутмаётир. Америка Қўшма Штатлари вакили Қурия масаласида, Шимолий Қурия гўё «агрессор», шу сабабли Хавфсизлик Советининг мажлисларида қатнашаолмайди, мажлисларда фақат «ҳужум остида қолган» томонгина иштирок қилиши мумкин деб да'во қилди. Лекин Тайван тўғрисидаги масала муносабати блан Америка Қўшма Штатлари вакили ўз йўлини бутунлай ўзгартирди. Агрессор — Қўшма Штатлар вакили стол ёнида ўтирипти. Лекин Америка Қўшма Штатлари вакили масалага қандай муносабатда бўлиш «олдиндан ҳал қилиб қўйилмасин» деб, ҳужум остида қолган томон мажлисда қатнашолмайди, фақат агрессор мажлисда қатнашиши мумкин деб чиқмоқда.

Эквадор вакили Кеведо айни вақтда Хитой халқ ҳукумати вакилини чақириш тўғрисидаги таклифни қувватлайолмаганлигини айтди.

Сўнгра Жебб, Англия делегацияси Хитой халқ ҳукумати вакилини чақириш тўғрисидаги таклиф овозга қўйилган вақтда бетараф қолади, Хавфсизлик Совети Формоза тўғрисидаги масалани қачон муҳокама қилажаги аниқ ма'лум бўлгунча сабр қилиш керак эди, деди.

Франция вакили Шовель ҳам ҳозирги вақтда бетараф қолажагини, бу масала ўз йўли блан муҳокамага қўйилган вақтда Франция делегацияси қандай йўл тутажагини ҳозирданоқ айтаолмаганлигини билдирди.

Норвегия вакили Сунде таклифни ўқиб беришни сўради. Шундан кейин таклифни ёқлаб тўрт вакил — Совет Иттифоқи, Норвегия, Ҳиндистон ва Югославия вакиллари овоз бердилар; тўрт вакил — Қўшма Штатлар, Куба, Эквадор ва гоминдан вакиллари қарши овоз бердилар, уч вакил — Франция, Миср ва Англия вакиллари овоз беришда бетараф қолдилар.

Шундан кейин Малик бундай деди: таклиф қабул қилинмади. Лекин Совет Иттифоқи Тайван тўғрисидаги масала муҳокама қилинган вақтда Хитой халқ ҳукуматининг вакиллари чақириш тўғрисида яна таклиф киргизиш ҳуқуқини сақлайди.

Шу блан Хавфсизлик Советининг мажлиси ёпилди.

Навбатдаги мажлис пайшанба куни, 31 августда бўлади.

Қуриядаги воқиалар

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 29 август. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 29 август эрталаб қуйидаги ахборотни э'лон қилди: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда америка қўшинлари ва лисинманчи қўшинларнинг қарши ҳужумларини қайтариб ва душманга жиддий зарбалар бериб, шиддатли жангларни давом эттирмоқдалар.

Халқ армиясининг Гуньи (Гун'и)ни озод қилган қисмлари душманнинг қаттиқ қаршилигини енгиб, ҳужум жангларини давом эттирдилар.

Халқ армиясининг қисмлари бу томонда олиб борилган жангларда душман солдатлари ва офицерларидан 800 дан ортиқ кишини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар, 200 дан ортиқ кишини асир олдилар. 3 танк, 105 миллиметрли 5 тўп, 81 миллиметрли 7 миномёт, 4 ракета тўпи, 12 зенит пулемёти, 50 дан ортиқ енгил пулемёт, шунингдек кўпгина оғир пулемёт, карабин ва бошқа қурол-яроғ ҳамда ўқ-дорилар ўлжа олинди.

Америка авиацияси мамлакатнинг жанубий ва шимолий қисмидаги тинч шаҳарларни ҳамда қишлоқларни ваҳшийларча пала-партиш бомбардимон қилишни давом эттирмоқда. Бомбардимонлар натижасида бирқанча шаҳар ва қишлоқлар вайрон бўлди. Тинч аҳоли ўртасида ўлган ва ярадор бўлганлар кўп.

ПХЕНЬЯН, 29 август. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 29 август кечқурун қуйидаги ахборотни чиқарид:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда америка қўшинларининг ва лисинманчи қўшинларнинг қаттиқ қарши атакаларини қайтариб ва душманга зарбалар бериб, шиддатли жангларни давом эттирмоқдалар.

Халқ армиясининг Ийхин (Гико)ни озод қилган қисмлари шиддатли жангларда душман аскарларига ва унинг техникасига кўп талафот етказиб, жануб томонга силжишни давом эттирмоқдалар. Халқ армиясининг Ийхин (Гико)дан жанубдаги районда ҳаракат қилаётган қисмлари душман солдатлари ва офицерларидан 1.200 дан ортиқ кишини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар, 200 дан ортиқ кишини асир олдилар. 35 тўп, 50 оғир пулемёт, 500 милтиқ ва бошқа кўп анжомлар ўлжа олинди. Ҳозирги вақтда Халқ армиясининг қисмлари бу районда душманни тор-мор келтиришни давом эттириб, жануб томонга ҳужум қилмоқдалар.

Америка аэропланлари тинч шаҳар ва қишлоқларни янада кўпроқ қутуриб ваҳшийларча бомбардимон қилмоқдалар. 29 августда учта америка аэроплани Дюнхва (Цюва) уездига ҳужум қилиб, Қизил Крест жамиятининг дала госпиталини ваҳшийларча бомбардимон қилди, ҳолбуки госпитальнинг даволаш муассасаси эканлигини кўрсатадиган белгиси аниқ кўриниб турар эди. Бу бомбардимон натижасида беморлар орасида қурбонлар бор.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА РЕЙТЕР АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ЛОНДОН, 29 август. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: Шимолий Қурия қўшинлари шимолий фронтда ҳужумни кучайтириб, муҳим йўл ҳисоблангач Тэгу (Тайкю) — Пхохан йўли ва Ийхин (Гико) районларида ҳаракат қилаётган америка қўшинларини ва лисинманчи қўшинларни яна 3,5 километр чекинишга мажбур этганлар.

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги Партколлегия қуйида номлари кўрсатилган кишилардан партия ишларини кўриш учун 1950 йил 5 сентябрьда Тошкент шаҳар Гоголь кўчасидаги 70-нчи уйга келиб тубандаги ўртоқларга учрашишларини сўрайди:

Ўртоқ **Зокиржоновга**: Олим Олимжонов (Қуйичирчиқ районидан), Қурбон Бўтабоевич Дадабоев, Константин Самсонович Парахин, Александр Андреевич Савчук (Тошкент шаҳридан), Абдухолиқ Сангилов (Ховос районидан), Мўмин Хожиев (Наманган шаҳридан).

Ўртоқ **Бабаянцга**: Қурбонбой Абдуллаев (Урганч шаҳридан), Бекназар Айтимбетов (Хўжайли районидан), Аркадий Леонтьевич Никольников (Термиз шаҳридан), Шоймардон Эшматов (Денов районидан), Абдулҳай Ғаниев (Бекобод районидан), Хушназар Тожиев (Иштихон районидан), Петр Минич Рошчупкин (Булунғур районидан), Йўлдош Юсупов (Шовот районидан).

Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги партколлегия.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари Б. РАҲМОНОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 31 августда **Алпомиш.**

«ЁШ ГВАРДИЯ»—кундуз **Чегарада,** кечқурун **Узоқдаги ёр.**

«ХЕВА» — **Чегарада.**

«ИСКРА» (қишки) — 1-нчи залда кеч соат 9 ва 11 да **Биринчи қўлқоп.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз **Биринчи синф ўқучиси,** кечқурун **Цирк артистлари.**

«УДАРНИК» — **Ғолиблар авлоди.**

«РОДИНА», «ВАТАН», қишки «ИСКРА», ёзги «ИСКРА», ёзги «ТЕЛЬМАН», «ПУШКИН» кинотеатрларида **МАХФИЙ МИССИЯ** деган янги бадиий фильм кўрсатилади.

Катта Совет Энциклопедиясининг 1-нчи томи келтирилди

Тошкент шаҳрида обуначиларга «Узбеккнижторг»нинг «Правда Востока» кўчасидаги 4-нчи магазинидан берилади.

ЎРТА ОСИЁ ЎРМОНЧИЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

ўрмон ўсимликлари, ўрмончилик, ўрмон мелиорацияси мутахассисликлари юзасидан **АСПИРАНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ**

Аспирантурага кириш ҳақидаги аризалар институт директори номига ёзилади ва икки нусхада тегишли ҳужжатлар ҳам учта фотокарточка блан 1950 йил 15 сентябрьгача тақдим қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, Свердлов кўчаси, 26-нчи уй.

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

доим ишлаш учун қуйидаги малакали ишчилар: **слесарьлар, токарьлар, фрезерчилар, рандаловчилар, қолипчилар, заливщиклар, вибившиклар, газосварщиклар, электросварщиклар, прессчилар, шоферлар, ғилдираксоз, дурадгорлар, ғишт терувчилар, юкчилар.**

шунингдек мустақил балансга малакали **старший бухгалтерлар КЕРАК**

Заводнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (2-нчи трамвайнинг «Гидростанция» остановкаси ёнида).

ОРТОПЕДИЯ, ТРАВМАТОЛОГИЯ ВА ПРОТЕЗ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

микробиология лабораториясининг мудири вазифасида ишлаш учун КОНКУРС Э'ЛОН ҚИЛАДИ

Ортопедия бўйича — 6, тиклаш хирургияси бўйича — 2, нейрохирургия бўйича — 1 ва жағ-юз хирургияси бўйича — 1 кишилик клиника ординаторлари вазифасига **конкурс давом эттирилади.**

Конкурс муддати — 1 ой. Адрес: Тошкент шаҳар, Каблуков кўчаси, 9-нчи уй. Телефон — 31-406.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг **ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИГА**

мустақил балансга **старший бухгалтер КЕРАК**

Адрес: Тошкент шаҳар, Обсерватория парки, Астрономический тупик, 11-нчи уй.

«ЗОЛОТОПРОДСНАБ»НИНГ ТОШКЕНТ СКЛАДИГА

технический бухгалтер, автомашинага ишчилар, юкчилар ва олма терувчилар КЕРАК

Адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 67-нчи уй.

Стрелковий переулок, 4-нчи уйда турувчи **Михаил Юханович Хаимовнинг** шу уйда турувчи Энрика Ильинична Хаимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Марказий район, 3-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат— 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04691. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1149.